

SEJM
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
IV kadencja
Prezes Rady Ministrów
RM 10-29-02

Druk nr 353
Warszawa, 3 kwietnia 2002 r.

Pan
Marek Borowski
Marszałek Sejmu
Rzeczypospolitej Polskiej

Szanowny Panie Marszałku.

Na podstawie art. 118 ust. 1 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej z dnia 2 kwietnia 1997 r. przedstawiam Sejmowi Rzeczypospolitej Polskiej projekt ustawy

- o ochronie niektórych usług świadczonych drogą elektroniczną dostępnych warunkowo oraz usług świadczenia dostępu warunkowego,

co do którego Rada Ministrów zadeklarowała, że ma na celu dostosowanie polskiego ustawodawstwa do prawa Unii Europejskiej.

Jednocześnie, zgodnie z wymogami art. 31 ust. 3b Regulaminu Sejmu, przekazuję, przetłumaczone na język polski, teksty przepisów Unii Europejskiej, do których ma być dostosowane prawo polskie .

W załączeniu przedstawiam także opinię dotyczącą zgodności proponowanych regulacji z prawem Unii Europejskiej.

Ponadto uprzejmie informuję, że do prezentowania stanowiska Rządu w tej sprawie w toku prac parlamentarnych został upoważniony Minister Gospodarki.

Z wyrazami szacunku

(-) Leszek Miller

U S T A W A

z dnia

o ochronie niektórych usług świadczonych drogą elektroniczną dostępnych warunkowo oraz usług świadczenia dostępu warunkowego.

Art. 1.

Ustawa określa zasady ochrony prawnej niektórych usług świadczonych odpłatnie drogą elektroniczną opartych lub polegających na dostępie warunkowym.

Art. 2.

Określenia użyte w ustawie oznaczają:

- 1) dostęp warunkowy - wszelkie środki oraz przedsięwzięcia techniczne, warunkujące korzystanie z usług chronionych przez indywidualnego odbiorcę,
- 2) urządzenia dostępu warunkowego - sprzęt lub oprogramowanie, które zostało zaprojektowane lub przystosowane w celu umożliwienia korzystania z usług chronionych, w szczególności dekodery, klucze elektroniczne, kody dostępu, programy kryptograficzne,
- 3) usługi oparte na dostępie warunkowym - usługi, z których korzystanie jest uzależnione od uprzedniego nabycia przez usługobiorcę urządzenia dostępu warunkowego lub uzyskania indywidualnego upoważnienia dostępu do danej usługi,

- 4) usługi polegające na dostępie warunkowym - usługi, których przedmiotem jest umożliwienie korzystania z urządzeń dostępu warunkowego (świadczenie dostępu warunkowego),
- 5) przekaz informacji handlowej - usługi, których przedmiotem jest przekazywanie w dowolnej formie informacji służących promocji działalności gospodarczej, w szczególności reklama, marketing bezpośredni, sponsorowanie, promocja sprzedaży i inne akcje promocyjne,
- 6) urządzenia niedozwolone - sprzęt lub oprogramowanie, które zostało zaprojektowane lub przystosowane w celu umożliwienia korzystania z usług chronionych bez uprzedniego upoważnienia usługodawcy,
- 7) usługi niedozwolone -
 - a) instalacja, serwis lub wymiana urządzeń niedozwolonych,
 - b) przekaz informacji handlowej dla promocji urządzeń niedozwolonych lub usług z nimi związanych, albo mającej za przedmiot niedozwolone urządzenia lub usługi.

Art. 3.

1. Usługami chronionymi w rozumieniu ustawy są:
 - 1) rozpowszechnianie i rozprowadzanie programów telewizyjnych i radiowych w rozumieniu przepisów o radiofonii i telewizji,
 - 2) inne usługi świadczone na indywidualne żądanie usługobiorcy drogą elektroniczną bez jednoczesnej obecności stron

- jeśli są świadczone za wynagrodzeniem i oparte na dostępie warunkowym.
2. Do usług, o których mowa w ust. 1 pkt 2, nie zalicza się:
 - 1) usług świadczonych w fizycznej obecności stron, nawet jeśli wiążą się one z wykorzystaniem urządzeń elektronicznych, w szczególności wykonywanych w obecności usługobiorcy: badań lekarskich lub leczenia przy wykorzystaniu sprzętu

elektronicznego, sprawdzania handlowego katalogu elektronicznego, rezerwacji za pośrednictwem sieci komputerowej biletów lotniczych w biurze podróży, udostępniania gier elektronicznych w salonach gier,

- 2) usług świadczonych poprzez transmisję danych, bez indywidualnego żądania, przeznaczonych do równoczesnego odbioru przez nieograniczoną liczbę odbiorców.
3. Za usługi chronione uznaje się również usługi polegające na dostępie warunkowym do usług, o których mowa w ust. 1.
4. Usługa świadczona jest drogą elektroniczną, jeżeli jej wykonanie następuje przez przesyłanie i odbieranie w punkcie docelowym danych za pomocą urządzeń elektronicznych przetwarzających, w tym poprzez cyfrową kompresję, a także przechowujących dane, przy czym dane są transmitowane w całości za pośrednictwem sieci telekomunikacyjnej w rozumieniu art. 2 pkt 23 ustawy z dnia 21 lipca 2000 r. Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. z 2000 r. Nr 73, poz. 852 oraz z 2001 r. Nr 122, poz. 1321 i Nr 154, poz. 1800 i 1802).
5. Do usług świadczonych drogą elektroniczną, w rozumieniu ust. 4, nie zalicza się usług:
- 1) o charakterze materialnym, nawet jeśli są świadczone za pomocą urządzeń elektronicznych, takich jak urządzenia bankomatowe, wydające bilety, kontrolujące wstęp oraz zapewniające prawidłowe regulowanie należności za wjazd na płatne sieci drogowe lub parkingi samochodowe,
 - 2) polegających na dystrybucji jakichkolwiek treści na nośnikach statycznych, takich jak dyskietki, płyty CD-ROM, DVD,
 - 3) które nie są świadczone za pomocą elektronicznych systemów przetwarzających lub przechowujących dane, w szczególności głosowych usług telefonicznych, usług telefaksowych lub teleksowych, usług świadczonych za pośrednictwem telefonii głosowej lub faksu, telefonicznych lub telefaksowych konsultacji lekarskich, prawnych, telefonicznego lub telefaksowego marketingu bezpośredniego.

Art. 4.

Jeżeli umowa pomiędzy usługodawcą i usługobiorcą nie stanowi inaczej, indywidualne upoważnienie dostępu do danej usługi chronionej uzyskuje osoba, która zapłaciła ustalone przez usługodawcę wynagrodzenie za usługę lub zobowiązała się do zapłaty takiego wynagrodzenia w określonym terminie.

Art. 5.

Wytwarzanie, import, dystrybucja, sprzedaż, najem lub oddawanie do używania pod innym tytułem prawnym, a także posiadanie urządzeń niedozwolonych w celach zarobkowych, instalacja, serwis lub wymiana urządzeń niedozwolonych w celach zarobkowych, wykorzystywanie przekazu informacji handlowej do promocji niedozwolonych urządzeń lub usług stanowią czyny nieuczciwej konkurencji w rozumieniu art. 3 ustawy z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. Nr 47, poz. 211, z 1996 r. Nr 106, poz. 496, z 1997 r. Nr 88, poz. 554, z 1998 r. Nr 106, poz. 668 oraz z 2000 r. Nr 29, poz. 356 i Nr 93, poz. 1027).

Art. 6.

1. Kto, w celu użycia w obrocie, wytwarza urządzenia niedozwolone lub wprowadza je do obrotu, podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.
2. Tej samej karze podlega, kto świadczy usługi niedozwolone.

Art. 7.

1. Kto, w celu osiągnięcia korzyści majątkowej, posiada lub używa urządzenie niedozwolone, podlega grzywnie, karze ograniczenia wolności albo pozbawienia wolności do roku.

2. Jeżeli sprawca używa urządzenie niedozwolone wyłącznie na własne potrzeby, podlega grzywnie.

Art. 8.

W przypadku skazania za czyn, o którym mowa w art. 6 lub 7, sąd orzeka przepadek urządzeń niedozwolonych, chociażby nie były one własnością sprawcy.

Art. 9.

Ściganie przestępstw określonych w art. 6 i 7 następuje na wniosek:

- 1) przedsiębiorcy świadczącego usługi oparte na dostępie warunkowym,
- 2) przedsiębiorcy świadczącego usługi polegające na dostępie warunkowym,
- 3) krajowych lub regionalnych organizacji, których celem statutowym jest ochrona interesów przedsiębiorców świadczących usługi oparte lub polegające na dostępie warunkowym,
- 4) Prezesa Urzędu Ochrony Konkurencji i Konsumentów,
- 5) Przewodniczącego Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji.

Art. 10.

W ustawie z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2000 r. Nr 80, poz. 904 oraz z 2001 r. Nr 128, poz. 1402) w art. 118¹ skreśla się wyrazy: „bądź też służące do niedozwolonego odbioru nadawanych programów, przeznaczonych dla zamkniętego grona odbiorców, uzyskujących do nich dostęp po zapłaceniu wynagrodzenia usługodawcy”.

Art. 11.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 3 miesięcy od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Na przestrzeni ostatnich kilku lat, w związku z szybkim postępem technologicznym w dziedzinie przesyłania danych cyfrowych, nastąpił znaczny rozwój usług świadczonych na odległość opartych na „dostępie warunkowym”.

Pojęcia i instytucje z zakresu „usług opartych lub polegających na dostępie warunkowym”, jak również „usług społeczeństwa informacyjnego” w zasadzie nie są w polskich regulacjach prawnych obecne. Szczątkową regulację dotyczącą urządzeń do niedozwolonego odbioru programów zawiera art. 118¹ ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (tekst jednolity Dz. U. z 2000 r. Nr 80 poz. 904), natomiast pewne kwestie techniczne definiuje ustawa z dnia 21 lipca 2000 r. - Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 73, poz. 852 oraz z 2001 r. Nr 122, poz. 1321 i Nr 154, poz. 1800 i 1802).

Celem projektowanej ustawy o ochronie niektórych usług świadczonych drogą elektroniczną dostępnych warunkowo oraz usług świadczenia dostępu warunkowego jest zapewnienie ochrony usługodawcom, świadczącym usługi tego rodzaju, przed pozbawianiem ich należnych im wynagrodzeń przez osoby, które wprowadzają, a także używają w obrocie handlowym niedozwolonych urządzeń oraz innych rozwiązań technicznych służących obejściu zabezpieczeń.

Projekt implementuje przepisy dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 98/84/WE z dnia 20 listopada 1998 r. w sprawie ochrony prawnej usług dostępu warunkowego lub

usług opartych na takim dostępie, która ujednoliciła stosowane w państwach członkowskich UE zasady ochrony prawnej przed wykorzystywaniem niedozwolonych urządzeń mających umożliwić nieuprawniony dostęp do usług podlegających ochronie.

Wykorzystano także przepisy następujących aktów prawa wspólnotowego:

- dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 98/34/WE z dnia 22 czerwca 1998 r. w sprawie ustanowienia procedury wymiany informacji w dziedzinie norm oraz przepisów technicznych i dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 98/48/WE z dnia 22 lipca 1998 r. zmieniającej dyrektywę 98/34/WE w sprawie ustanowienia procedury wymiany informacji w dziedzinie norm i przepisów technicznych, w zakresie w jakim reguluje ona pojęcie usług społeczeństwa informacyjnego,
- dyrektywy Rady 89/552/EWG z dnia 3 października 1989 r. w sprawie koordynacji określonych przepisów przyjętych w drodze ustaw, rozporządzeń lub działań administracyjnych w państwach członkowskich w zakresie emisji programów telewizyjnych.

Większość definicji zaproponowanych w projekcie ustawy zaczerpnięta została wprost z poszczególnych dyrektyw. Należy przy tym zauważyć, że tłumaczenie niektórych terminów wywołało liczne trudności związane przede wszystkim z faktem, że dotyczą one zupełnie nowego obszaru, w szczególności komunikowania się i świadczenia usług poprzez Internet, zaś w tej dziedzinie powszechnie stosowana jest terminologia angielskojęzyczna. Dla jej uniknięcia zdecydowano się na przykład w miejsce oryginalnego terminu - usługi typu „off-line”, który w różnych wersjach językowych dyrektywy 98/34/WE podawany jest w oryginalnym brzmieniu angielskim, wprowadzić termin opisowy „Usługi polegające na dystrybucji jakichkolwiek treści na nośnikach statycznych takich jak: dyskietki, płyty CD-ROM, DVD”.

W celu dostosowania niektórych definicji do obowiązującej w Polsce terminologii, w pracach nad projektem uwzględniono niektóre terminy techniczne zawarte w ustawie z dnia 21 lipca 2000 r. Prawo telekomunikacyjne (Dz. U. Nr 73, poz. 852 oraz z 2001 r. Nr 122, poz. 1321 i Nr 154, poz. 1800 i 1802). Definiując na potrzeby projektu pojęcie „usług świadczonych drogą elektroniczną” posłużono się na przykład terminami, które zawarte są między innymi w art. 2 pkt 23 wymienionej ustawy, w którym zdefiniowano

pojęcie „telekomunikacji” jako „nadawania, odbioru lub transmisji informacji jakiegokolwiek natury, w szczególności: sygnałów, znaków, pisma, obrazów lub dźwięków, za pomocą przewodów, fal radiowych bądź optycznych lub innych środków wykorzystujących energię elektromagnetyczną”.

Poniżej scharakteryzowano poszczególne rozwiązania proponowane projektem.

W art. 2 zgrupowano definicje określeń używanych w projekcie. Większość z nich została wiernie przeniesiona z odpowiednich przepisów poszczególnych dyrektyw.

W pkt 1 art. 2 sformułowano definicję terminu „dostęp warunkowy”, który oznacza „wszelkie środki oraz przedsięwzięcia techniczne, warunkujące korzystanie z usług chronionych przez indywidualnego odbiorcę”, tj. takie środki oraz przedsięwzięcia techniczne, za pomocą których dostęp do określonych usług, w postaci zrozumiałej, jest uwarunkowany wcześniejszym upoważnieniem indywidualnym uzyskanym przez odbiorcę tych usług. Usługobiorca uzyskuje to upoważnienie z chwilą uiszczeniu odpowiednich opłat na rzecz usługodawcy.

Dodatkowo w pkt 3 i 4 art. 2, w celu wyraźnego określenia zakresu ustawy, wprowadzono odrębne definicje usług opartych na dostępie warunkowym oraz usług polegających na dostępie warunkowym - jako dwóch zasadniczo różniących się kategorii usług.

Usługi oparte na dostępie warunkowym to usługi, do świadczenia których usługodawca, w celu zapewnienia sobie zapłaty wynagrodzenia, wykorzystuje techniki dostępu warunkowego (usługa jest kodowana, szyfrowana lub zabezpieczana w inny sposób).

Usługi polegające na dostępie warunkowym są usługami kodowania, szyfrowania itp., czyli usługami zabezpieczania innych usług przed dostępem osób, które usługi tak zabezpieczanej nie nabyły (nie uzyskały dostępu na podstawie upoważnienia indywidualnie im udzielonego). Przedmiotem tych usług jest świadczenie dostępu warunkowego.

Usługi chronione zostały określone w art. 3 projektu zgodnie z odpowiednimi postanowieniami art. 2 (a) dyrektywy 98/84/WE jako:

- rozpowszechnianie i rozprowadzanie programów radiowych i telewizyjnych oraz

- inne usługi świadczone na indywidualne żądanie usługobiorcy, drogą elektroniczną, bez równoczesnej obecności stron.

Projektowana ustawa będzie miała zastosowanie do wyżej wymienionych usług jedynie wówczas, jeżeli będą one świadczone za wynagrodzeniem i będą oparte na dostępie warunkowym, jak na przykład dostarczanie kodowanych programów TV lub radiowych.

Do usług chronionych zaliczane będą również usługi świadczenia dostępu warunkowego do wymienionych usług, tj. „usługi polegające na dostępie warunkowym”, traktowane jako usługi same w sobie.

W ust. 2 art. 3 uściślono pojęcie usług świadczonych na indywidualne żądanie odbiorcy bez równoczesnej obecności stron przez określenie negatywne, jakiego rodzaju usługi nie będą należały do kategorii opisanej w ust. 1 pkt 2 i wobec tego nie będą usługami chronionymi w rozumieniu ustawy.

W ust. 4 i 5 art. 3 zdefiniowano natomiast pojęcie „usługi świadczonej drogą elektroniczną”, odnoszące się do usługi, której wykonanie następuje przez przesyłanie i odbieranie w punkcie docelowym danych za pomocą urządzeń elektronicznych służących do przetwarzania i przechowywania danych. Definiując ten termin posłużono się pojęciami technicznymi używanymi w ustawie - Prawo telekomunikacyjne.

W art. 4 wprowadzono, jako *ius dispositivum*, ogólną zasadę normującą warunki uzyskania „upoważnienia indywidualnego” na dostęp do usługi chronionej.

W art. 5 ustawy wymieniono zakres działalności uznanej za czyny nieuczciwej konkurencji. Dyrektywa 98/84/WE zawęża zakres działalności zakazanej do „działalności w celach zarobkowych”. Oznacza to na gruncie prawa polskiego działalność gospodarczą w rozumieniu ustawy z dnia 19 listopada 1999 r. - Prawo działalności gospodarczej (Dz. U. Nr 101, poz. 1178, z 2000 r. Nr 86, poz. 958 i Nr 114, poz. 1193 oraz z 2001 r. Nr 49, poz. 509, Nr 67, poz. 679 i Nr 102 poz. 1115, Nr 147, poz. 1643 i z 2002 r. Nr 1, poz. 2) (zarobkowa działalność wytwórcza, handlowa, budowlana, usługowa).

Dlatego też uznano, że w zakresie odpowiedzialności cywilnej oraz dostępu do środków zapobiegawczych odpowiednie do zapewnienia wymaganej dyrektywą ochrony będą

instytucje przewidziane ustawą z dnia 16 kwietnia 1993 r. o zwalczaniu nieuczciwej konkurencji (Dz. U. Nr 47, poz. 211 z późn. zm.).

Przedsiębiorcy, którego interes został zagrożony lub naruszony, będą przysługiwały środki prawne przewidziane w art. 18 tej ustawy. Przedsiębiorca taki będzie mógł żądać w szczególności:

- 1) zaniechania niedozwolonych działań,
- 2) usunięcia skutków niedozwolonych działań,
- 3) złożenia jednokrotnego lub wielokrotnego oświadczenia odpowiedniej treści i w odpowiedniej formie,
- 4) naprawienia wyrządzonej szkody, na zasadach ogólnych,
- 5) wydania bezpodstawnie uzyskanych korzyści, na zasadach ogólnych,
- 6) zasądzenia odpowiedniej sumy pieniężnej na określony cel społeczny związany ze wspieraniem kultury polskiej lub ochroną dziedzictwa narodowego - jeżeli czyn nieuczciwej konkurencji był zawiniony.

Środki powołane powyżej odpowiadają wymogom zawartym w art. 5 dyrektywy 98/84/WE.

Ponieważ obowiązujące przepisy prawa polskiego nie zabraniają wytwarzania i wprowadzania do obrotu, a także posiadania i używania niedozwolonych urządzeń umożliwiających nieuprawniony dostęp do usług opartych na dostępie warunkowym, w projekcie zaproponowano wprowadzenie stosownych przepisów karnych.

Po przeanalizowaniu sankcji stosowanych w niektórych państwach europejskich, uznano za właściwe wprowadzenie dwóch nowych kategorii przestępstw, które zostały uregulowane w art. 6 i art. 7 ust. 1 projektu. W projekcie zaproponowano również, aby w przypadku wykorzystywania urządzenia niedozwolonego wyłącznie na własne potrzeby, sprawca podlegał grzywnie (art. 7 ust. 2).

Jako karę dodatkową przewidziano przepadek urządzeń niedozwolonych, bez względu na to czyją są własnością (art. 8).

W projekcie zaproponowano, aby ściganie przestępstw określonych w art. 6 i art. 7 następowało na wniosek pokrzywdzonego przedsiębiorcy.

Z wnioskiem o ściganie będą mogły wystąpić również osoby uprawnione do domagania się zastosowania środków zaradczych oraz, z uwagi na kompetencje w dziedzinie funkcjonowania radiofonii i telewizji - Przewodniczący Krajowej Rady Radiofonii i Telewizji (art. 9).

Dziedzina regulowana w projekcie ustawy w zasadzie nie jest dotychczas w polskim prawie objęta żadnymi aktami normatywnymi. Dlatego nie przewiduje się konieczności nowelizacji innych aktów ustawowych, z wyjątkiem zawartej w art. 10 projektu propozycji zmiany w art. 118¹ ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych (Dz. U. z 2000 r. Nr 80, poz. 904 oraz z 2001 r. Nr 128, poz. 1402), co ma na celu uniknięcie dwukrotnego karania za to samo przestępstwo.

Problematyka związana ze świadczeniem usług opartych lub polegających na dostępie warunkowym, zawarta kompleksowo w przedstawianym projekcie ustawy, nie powoduje konieczności wydania na jej podstawie żadnych aktów wykonawczych.

Proponuje się, aby przepisy projektowanej ustawy weszły w życie po upływie 3 miesięcy od dnia jej ogłoszenia. Wprawdzie ustawa nie nakłada żadnych nowych obowiązków, które byłyby uciążliwe dla przedsiębiorców prowadzących działalność gospodarczą lub obywateli, ale ze względu na skomplikowany, techniczny charakter regulowanej materii, uzasadnione wydaje się zastosowanie odpowiednio długiego okresu *vacatio legis*.

Przedstawiany projekt ustawy o ochronie niektórych usług świadczonych drogą elektroniczną dostępnych warunkowo oraz usług świadczenia dostępu warunkowego jest zgodny z prawem wspólnotowym. Zestawienie przepisów prawa UE, których wdrożenie jest celem projektowanej ustawy zawiera załączona tabela.

Zakłada się, że wejście w życie ustawy nie spowoduje skutków finansowych dla budżetu państwa. Szczegółowa ocena skutków regulacji (OSR) stanowi odrębną część uzasadnienia projektu ustawy.

UZASADNIENIE DOSTOSOWAWCZEGO CHARAKTERU PROJEKTU USTAWY O OCHRONIE NIEKTÓRYCH USŁUG ŚWIADCZONYCH DROGĄ ELEKTRONICZNĄ DOSTĘPNYCH WARUNKOWO ORAZ ŚWIADCZENIA USŁUG DOSTĘPU WARUNKOWEGO

Przedstawiony projekt ustawy harmonizuje polskie prawo z dyrektywą 98/84/WE Parlamentu i Rady z dnia 20 listopada 1998 roku w sprawie ochrony prawnej usług dostępu warunkowego lub usług opartych na takim dostępie. Ponadto, projekt uwzględnia przepisy następujących aktów prawa Unii Europejskiej:

- dyrektywy 98/34/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 czerwca 1998 roku w sprawie ustanowienia procedury wymiany informacji w dziedzinie norm oraz przepisów technicznych,
- dyrektywy 98/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 lipca 1998 roku zmieniająca dyrektywę 98/34/WE w sprawie ustanowienia procedury wymiany informacji w dziedzinie norm i przepisów technicznych,
- dyrektywy 89/552/EWG Rady z dnia 3 października w sprawie koordynacji określonych przepisów przyjętych w drodze ustaw, rozporządzeń lub działań administracyjnych w państwach członkowskich w zakresie emisji programów telewizyjnych, zmieniona dyrektywą 97/36/WE,
- dyrektywy 2000/31/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie niektórych prawnych aspektów usług społeczeństwa informacyjnego, w szczególności handlu elektronicznego, na Rynku Wewnętrznym – (Dyrektywa o handlu elektronicznym).

Dyrektywa

98/84/WE dostosowuje do postępu technicznego przepisy w obszarze **swobody świadczenia usług**, których traktatową podstawą jest art. 49 Traktatu o ustanowieniu Wspólnoty Europejskiej (TWE).

Podstawowym celem projektu jest ochrona niektórych usług świadczonych drogą elektroniczną **dostępnych warunkowo**, tj. po uiszczeniu opłaty przez użytkownika usługi. Ochrona ta jest szczególnie istotna ze względu na niebezpieczeństwo używania w obrocie niedozwolonych urządzeń oraz innych rozwiązań technicznych służących obejściu zabezpieczeń.

Chronione

projektem usługi to:

- rozpowszechnianie i rozprowadzanie programów telewizyjnych i radiowych,
- inne usługi świadczone na indywidualne żądanie usługobiorcy drogą elektroniczną bez jednoczesnej obecności stron (tzw. usługi e-commerce).

Projekt uszczegóławia znaną prawu Unii Europejskiej konstrukcję prawa **swobody wypowiedzi** zawartą w art. 10 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności.

Projekt ustawy realizuje zobowiązania przyjęte przez Polskę w obszarze „Swoboda świadczenia usług”. W Stanowisku Negocjacyjnym, w zakresie objętym projektem, Polska zadeklarowała, że dostosuje swoje prawo do 31 grudnia 2002r.

**SEKRETARZ
KOMITETU INTEGRACJI EUROPEJSKIEJ
SEKRETARZ STANU
W MINISTERSTWIE SPRAW ZAGRANICZNYCH**

Prof. dr hab. Danuta Hübner
Sekt. Min. DH/ 458 /2002/DPE/DK/34

Warszawa, 26 marzec 2002 r.

**Pan
Pan Aleksander Proksa
Sekretarz Rady Ministrów**

Opinia o zgodności projektu ustawy o ochronie niektórych usług świadczonych drogą elektroniczną dostępnych warunkowo oraz usług świadczenia dostępu warunkowego z prawem Unii Europejskiej, wyrażona na podstawie art. 2 ust. 1 pkt 2 ustawy z dnia 8 sierpnia 1996 r. o Komitecie Integracji Europejskiej (Dz. U. Nr 106, poz. 494), przez Sekretarza Komitetu Integracji Europejskiej, Minister Danutę Hübner, działającą z upoważnienia Przewodniczącego Komitetu Integracji Europejskiej

W związku z przedstawionym projektem ustawy (pismo nr RM 10-29-02), pozwalam sobie wyrazić następującą opinię:

I. W zakresie opiniowanego projektu miarodajne są następujące akty prawne prawa wspólnotowego:

- Dyrektywa 98/84/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 20 listopada 1998 roku w sprawie ochrony prawnej usług dostępu warunkowego lub usług opartych na takim dostępie,
- Dyrektywa 98/34/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 czerwca 1998 roku w sprawie ustanowienia procedury wymiany informacji w dziedzinie norm oraz przepisów technicznych,
- Dyrektywa 98/48/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 22 lipca 1998 roku zmieniająca Dyrektywę 98/34/WE w sprawie ustanowienia procedury wymiany informacji w dziedzinie norm i przepisów technicznych,
- Dyrektywa 89/552/EWG Rady z dnia 3 października w sprawie koordynacji określonych przepisów przyjętych w drodze ustaw, rozporządzeń lub działań administracyjnych w państwach członkowskich w zakresie emisji programów telewizyjnych, zmieniona Dyrektywą 97/36/WE,
- Dyrektywa 2000/31/WE Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie niektórych prawnych aspektów usług społeczeństwa informacyjnego, w szczególności handlu elektronicznego, na Rynku Wewnętrznym – (Dyrektywa o handlu elektronicznym),
- Traktat o Utworzeniu Wspólnoty Europejskiej (TWE) – artykuł 28 in.,
- Europejska Konwencja o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wartości z 4 listopada 1950 roku – art. 10 Konwencji,
- Zielona Księga Komisji WE z 3.12.1997 KOM (97) 623 w sprawie konwergencji

II. Przedłożony do zaopiniowania projekt ustawy, wykonując zobowiązania przyjęte przez Polskę w obszarze „Swoboda świadczenia usług”, harmonizuje polskie prawo przede wszystkim z Dyrektywą 98/84/WE Parlamentu i Rady z dnia 20 listopada 1998 roku w sprawie ochrony prawnej usług dostępu warunkowego lub usług opartych na takim dostępie. Projekt w swoich ogólnych założeniach uszczegóławia znaną również prawu Unii Europejskiej konstrukcję **swobody wypowiedzi** zawartą w art. 10 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności. Paragraf drugi tego artykułu dozwala na ograniczenie tej swobody tylko na podstawie wyraźnej podstawy prawnej. W szczególności przewiduje on:

(...) „Korzystanie z tych wolności pociągających za sobą obowiązki i odpowiedzialność może podlegać takim wymogom formalnym, warunkom, ograniczeniom i sankcjom, jakie są przewidziane przez ustawę i niezbędne w społeczeństwie demokratycznym w interesie bezpieczeństwa państwowego, integralności terytorialnej lub bezpieczeństwa publicznego ze względu na konieczność zapobieżenia zakłóceniu porządku lub przestępstwu, z uwagi na ochronę zdrowia i moralności, ochronę dobrego imienia i praw innych osób oraz ze względu na zapobieżenie ujawnieniu informacji poufnych lub na zagwarantowanie powagi i bezstronności władzy sądowej”.

Należy wyjść z założenia, że projekt ustawy i sama dyrektywa ograniczając swobodę wypowiedzi poprzez obowiązek zapłaty za tzw. „usługi dostępu warunkowego” lub „dostęp warunkowy” jako taki, spełnia wymogi przedstawione w tym artykule.

III. Projekt chroni niektóre usługi świadczone drogą elektroniczną, które, jak głosi tytuł projektu, dostępne są **warunkowo, tj. po uiszczeniu stosownej opłaty przez użytkownika usługi**. Ochrona ta jest szczególnie istotna ze względu na używanie w obrocie niedozwolonych urządzeń oraz innych rozwiązań technicznych służących obejściu zabezpieczeń. **Chronione projektem usługi to:**

- rozpowszechnianie i rozprowadzanie programów telewizyjnych i radiowych,
- inne usługi świadczone na indywidualne żądanie usługobiorcy drogą elektroniczną bez jednoczesnej obecności stron (tzw. usługi e-commerce),

Projekt rozróżnia, zgodnie z art. 2 Dyrektywy 98/84/WE, **usługi oparte** na dostępie warunkowym – art. 2 ust. 3 projektu oraz **usługi polegające** na dostępie warunkowym – art. 2 ust. 4 projektu. Pierwsze z ww. usług związane są ściśle z nabyciem przez usługobiorcę urządzenia warunkowego dostępu np. dekodera (tzw. *set top box*). Sprawia to, iż do oceny zgodności z prawem Unii Europejskiej, będziemy stosować tu,

przede wszystkim, postanowienia art. 28 i n. TWE, który ustanawia wspólnotowa swobodę przepływu towarów. Usługi oparte korespondują w tym zakresie ściśle z **definicją urządzenia niedozwolonego** zawartą w art. 2 ust. 6 projektu, która przewiduje, że urządzeniem tym jest:

„sprzęt lub oprogramowanie, które zostało zaprojektowane lub przystosowane w celu umożliwienia korzystania z usług chronionych bez uprzedniego upoważnienia usługodawcy.

W oparciu bowiem o ten zapis, przy jednoczesnym „promowaniu” przez ustawodawcę (projektodawcę), urządzeń legalnych, potrzebnych dla korzystania z usług opartych na dostępie warunkowym, eliminowane będą z obrotu urządzenia nielegalne spełniające wskazane powyżej kryteria. Trzeba jednak w tym miejscu stwierdzić, że projektodawca transponując na grunt polski postanowienia Dyrektywy 98/84/WE rozszerzył katalog urządzeń uznawanych za nielegalne (niedozwolone). **Brak wzmianki o rozpoznawalności przekazu** powoduje jednak, że każde urządzenie a zatem także np. komponenty składające się na to urządzenie będą również nielegalne. Tym samym handel i wprowadzanie do obrotu, podanych jako przykład, komponentów urządzenia niedozwolonego byłby definitywnie zakazany. Biorąc zaś pod uwagę postanowienia Dyrektywy 98/84/WE nie znajdujemy porównywalnego rozwiązania w art. 2 e dyrektywy. Przepis ten powiada, że urządzeniem nielegalnym jest:

*„(...)Wszelkie wyposażenie lub oprogramowanie zaprojektowane lub przystosowane dla udostępniania usług chronionych w **zrozumiałej formie** bez upoważnienia przez usługodawcę”.*

W przedłożonym projekcie ustawy nie ma wzmianki o „zrozumiałej formie”. Należałoby ją uwzględnić na dalszych etapach prac legislacyjnych, aby uniknąć w przyszłości ewentualnych trudności w odniesieniu do **wspólnotowej swobody przepływu towarów** tj. art. 28 i n. TWE. W obecnym bowiem kształcie zakaz handlu i wprowadzania do obrotu wszelkich urządzeń, także i tych, które umożliwiają korzystanie z usług warunkowego dostępu „nie w zrozumiałej formie”, mógłby doprowadzić do kolizji z ww. swobodą.

IV. W konkluzji stwierdzam, że projekt ustawy o ochronie niektórych usług świadczonych drogą elektroniczną dostępnych warunkowo oraz usług świadczenia dostępu warunkowego jest zgodny z prawem Unii Europejskiej.

Z poważaniem,

Z up. Sekretarza Komitetu
Integracji Europejskiej
PODSEKRETARZ STANU

Jarosław Pietras

Do uprzejmej wiadomości:

Pan Jacek Piechota
Minister Gospodarki

**ZESTAWIENIE PRZEPISÓW PRAWA UNII EUROPEJSKIEJ,
KTÓRYCH WDROŻENIE JEST CELEM PROJEKTU USTAWY
O OCHRONIE NIEKTÓRYCH USŁUG ŚWIADCZONYCH DROGĄ ELEKTRONICZNĄ DOSTĘPNYCH WARUNKOWO
ORAZ USŁUG ŚWIADCZENIA DOSTĘPU WARUNKOWEGO.**

Lp.	JPL	Dyrektywa 98/84/WE	Dyrektywa 98/34/WE zmieniona dyrektywą 98/48/WE	Dyrektywa 89/552/EWG	Treść	Przepisy intertemporalne	Uwagi
1.	Art. 1	-	-	-	Zakres przedmiotowy		
2.	Art.2	Art.1	-	-	Cel ustawy		
3.	Art.3 pkt 1	-	-	-	Definicja „usług opartych na dostępie warunkowym”		
4.	Art.3 pkt 2	-	-	-	Definicja „usług polegających na dostępie warunkowym”		
5.	Art.3 pkt 3	Art.2 b)	-	-	Definicja „dostępu warunkowego”		
6.	Art.3 pkt 4	Art.2 c)	-	-	Definicja „urządzenia dostępu warunkowego”		
7.	Art.3 pkt 5	pkt 14 preambuły	-	-	Definicja „przekazu informacji handlowej”		
8.	Art.3 pkt 6	Art.2 e)	-	-	Definicja „urządzenia niedozwolonego”		
9.	Art.3 pkt 7	Art.4 b) i c)	-	-	Definicja „usług niedozwolonych”		
10.	Art.4	-	-	-	Reguła generalna - sposób uzyskania indywidualnego upoważnienia na dostęp do usługi chronionej		
11.	Art.5 ust.1 i 2	Art.2 a)	-	Art.1 a)	Katalog usług chronionych		
12.	Art.5 ust.3	-	Załącznik nr V pkt 1	-	Katalog usług niezaliczanych do usług chronionych		
13.	Art.5 ust.4	-	Art.1 ust.2	-	Pojęcie usługi świadczonej drogą elektroniczną		
14.	Art.5 ust.5		Załącznik nr V pkt 2		Wykaz usług, które nie są świadczone „drogą elektroniczną”		

Lp.	JPL	Dyrektywa 98/84/WE	Dyrektywa 98/34/WE zmieniona dyrektywą 98/48/WE	Dyrektywa 89/552/EWG	Treść	Przepisy intertemporalne	Uwagi
15.	Art.6 ust.1.	Art. 3 oraz Art. 4	-	-	Działalność zakazana		
16.	Art.6 ust.2	Art. 3 oraz Art. 5 ust.2	-	-	Podstawa dochodzenia roszczeń cywilnych		
17.	Art.7	pkt 21 i 22 preambuły, Art.5 ust.2	-	-	Zaliczenie do działalności zakazanej prowadzenie działalności niezarobkowej		
18.	Art.8	-	-	-	Możliwość dochodzenia roszczeń przez Prezesa UOKiK oraz organizacje reprezentujące świadczących usługi oparte lub polegające na dostępie warunkowym		
19.	Art.9	Art.5 ust.1	-	-	Przepis karny		
20.	Art.10	Art.5 ust.1	-	-	Przepis karny		
21.	Art.11	Art.5 ust.2	-	-	Przepadek urzędzeń niedozwolonych		
22.	Art.12	Art.5 ust.2	-	-	Ściganie przestępstw		
23.	Art.13	-	-	-	Nowelizacja ustawy z dnia 4 lutego 1994 r. o prawie autorskim i prawach pokrewnych		
24.	Art.14	-	-	-	Przepis regulujący datę wejścia ustawy w życie.		

DYREKTYWA 98/84/WE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

z dnia 20 listopada 1998 r.

w sprawie ochrony prawnej usług dostępu warunkowego lub usług opartych na takim dostępie

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, a w szczególności zaś jego artykuły 57 ust. 2, 66 oraz 100a,

uwzględniając wniosek Komisji¹,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego²,

zgodnie z procedurą określoną w art. 189b Traktatu³,

a także mając na uwadze, co następuje:

- 1) zgodnie z Traktatem cele Wspólnoty obejmują m.in. coraz bliższe połączenie między narodami Europy i zapewnienie postępu gospodarczego i społecznego poprzez eliminowanie dzielących je barier;
- 2) świadczenie poprzez granice państw usług nadawania programów radiowych i usług społeczeństwa informacyjnego może przyczynić się z indywidualnego punktu widzenia jednostki do pełnej skuteczności swobody wypowiedzi, jako prawa podstawowego, a z punktu widzenia ogółu - do osiągnięcia celów wyznaczonych przez Traktat;
- 3) Traktat przewiduje swobodny przepływ wszystkich usług, które zwykle dostarczane są odpłatnie; prawo to, w zastosowaniu do nadawania programów radiowych i usług społeczeństwa informacyjnego, stanowi także konkretny wyraz wspólnotowego prawa o ogólnym charakterze, a mianowicie swobodę wypowiedzi zawartą w art. 10 Europejskiej Konwencji o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności; artykuł ten wyraźnie uznaje prawo obywateli do otrzymywania i dzielenia się informacjami niezależnie od granic, a każde ograniczenie tego prawa musi być oparte na stosownym rozważeniu innych uzasadnionych interesów zasługujących na ochronę prawną;
- 4) Komisja podjęła szerokie konsultacje oparte na zielonej księdze "Ochrona prawna usług kodowanych na rynku wewnętrznym", wyniki tych konsultacji potwierdziły potrzebę istnienia instrumentu prawnego w ramach Wspólnoty, zapewniającego ochronę prawną

¹ Dz.U. WE nr C 314, z 16.10.1997, str. 7 i Dz.U. WE nr C 203, z 30.06.1998, str.12.

² Dz.U. WE nr C 129, z 27.04.1998, str.16.

³ Opinia Parlamentu Europejskiego z 30 kwietnia 1998 r. (Dz.U. WE nr C 152, z 18.05.1998, str. 59), wspólne stanowisko Rady z 29 czerwca 1998 r. (Dz.U. WE nr C 262, z 19.08.1998, str. 34) i decyzja Parlamentu Europejskiego z 8 października 1998 r. (Dz.U. WE nr C 328, z 26.10.1998), decyzja Rady z 9 listopada 1998 r.

wszystkich tych usług, podlegających dostępowi warunkowemu, celem zapewnienia odpłatności właściwych usług;

- 5) Parlament Europejski, w swej uchwale z 13 maja 1997 r. roku na temat zielonej księgi⁴, wezwał Komisję do przedstawienia projektu dyrektywy, obejmującego wszelkie usługi kodowane, wobec których kodowanie jest wykorzystywane dla zapewnienia wniesienia opłaty, oraz uzgodnił, iż powinno to obejmować usługi społeczeństwa informacyjnego, świadczone na odległość przy pomocy środków elektronicznych, jak i na indywidualne zamówienie odbiorcy;
- 6) możliwości stworzone przez technologie cyfrowe zapewniają możliwości dla zwiększenia wyboru ze strony konsumentów i wspierania różnorodności kulturowej poprzez tworzenie coraz szerszego wachlarza usług w rozumieniu art. 59 i 60 Traktatu; rentowność tych usług będzie często zależała od wykorzystania dostępu warunkowego w celu uzyskania opłaty przez dostawcę usług; z tego względu ochrona prawna usługodawców przeciwko nielegalnym urządzeniom, umożliwiającym dostęp do tych usług bez opłaty wydaje się konieczna w celu zapewnienia rentowności usług;
- 7) znaczenie tego zagadnienia wyrażono w komunikacie Komisji zatytułowanym "Inicjatywa Europejska na rzecz Handlu Elektronicznego";
- 8) zgodnie z art. 7a Traktatu, rynek wewnętrzny ma obejmować obszar bez granic wewnętrznych, na którym zapewniony jest swobodny przepływ towarów i usług; art.128 ust. 4 Traktatu nakłada na Wspólnotę ze względu na inne przepisy Traktatu obowiązek uwzględnienia w swych działaniach aspektu kulturalnego; na mocy art. 130 ust. 3 Traktatu Wspólnota musi w ramach prowadzonych działań i polityki przyczyniać się do tworzenia warunków niezbędnych dla konkurencyjności przemysłu Wspólnoty;
- 9) niniejsza dyrektywa nie narusza możliwych w przyszłości postanowień Wspólnoty lub poszczególnych krajów, skierowanych na zapewnienie, aby usługi nadawania programów radiowych, które zostaną uznane jako leżące w interesie publicznym, nie były oparte na dostępie warunkowym;
- 10) niniejsza dyrektywa nie narusza aspektów kulturalnych jakiegokolwiek przyszłego działania Wspólnoty, dotyczącego nowych usług;
- 11) nierówność pomiędzy regułami krajowymi, dotyczącymi ochrony prawnej usług opartych lub polegających na dostępie warunkowym musi stwarzać bariery wobec swobodnego przepływu usług i towarów;
- 12) zastosowanie Traktatu nie jest dostateczne dla usunięcia tych przeszkód w ramach rynku wewnętrznego; przeszkody te powinny dlatego być usunięte przez ustanowienie wyrównanego poziomu ochrony pomiędzy państwami członkowskimi; oznacza to zbliżenie reguł krajowych dotyczących działalności handlowej, dotyczących nielegalnych urządzeń dostępu warunkowego;
- 13) konieczne wydaje się zapewnienie, aby państwa członkowskie stworzyły odpowiednią ochronę prawną przeciwko umieszczaniu na rynku, dla bezpośredniej lub pośredniej

⁴ Dz.U. WE C 167, z 02.06.1997, str. 31.

korzyści finansowej, nielegalnych urządzeń, które umożliwiają lub ułatwiają, obchodzenie wszelkich środków technologicznych bez upoważnienia, pomyślanych jako ochrona legalnie świadczonych usług odpłatnych;

- 14) taka działalność handlowa dotycząca nielegalnych urządzeń obejmuje również przekaz informacji handlowej, w tym wszelkie formy reklamy, marketingu bezpośredniego, sponsorowania, promocji sprzedaży oraz public relations, promujących takie produkty i usługi;
- 15) taka działalność handlowa jest szkodliwa dla konsumenta, który może być wprowadzony w błąd co do pochodzenia urządzeń nielegalnych; konieczny jest wysoki poziom ochrony konsumentów w celu zwalczania tego rodzaju oszustwa wobec konsumentów; art. 129a ust.1 Traktatu postanawia, że Wspólnota powinna przyczynić się do osiągnięcia wysokiego poziomu ochrony konsumentów w ramach podejmowanych środków zgodnie z jego art. 100a;
- 16) z tego względu ramy prawne dla tworzenia jednolitego obszaru audiowizualnego, stworzone przez dyrektywę Rady 89/552/EWG z 3 października 1989 r. w sprawie koordynacji określonych przepisów przyjętych w drodze ustaw, rozporządzeń lub działań administracyjnych w państwach członkowskich w zakresie emisji programów telewizyjnych⁵ powinny być uzupełnione przez odniesienie do systemów dostępu warunkowego, określonych w niniejszej dyrektywie, w celu zapewnienia jednakowego traktowania ponadgranicznych nadawców programów, niezależnie od siedziby ich działalności;
- 17) zgodnie z uchwałą Rady z 29 czerwca 1995 r. w sprawie efektywnego, jednolitego stosowania prawa wspólnotowego i kar mających zastosowanie w związku z łamaniem prawa wspólnotowego w ramach rynku wewnętrznego⁶, od państw członkowskich wymaga się podejmowania działań zapewniających, aby prawo wspólnotowe było stosowane z taką samą efektywnością i dokładnością, jak prawo krajowe;
- 18) zgodnie z art. 5 Traktatu, państwa członkowskie powinny podejmować wszelkie odpowiednie środki dla zagwarantowania zastosowania i efektywności prawa wspólnotowego, w szczególności poprzez zapewnienie, aby wybrane sankcje były efektywne, odstrasżające i proporcjonalne, a środki naprawy - odpowiednie;
- 19) zbliżenie ustaw, rozporządzeń i przepisów administracyjnych państw członkowskich powinno być ograniczone do zakresu niezbędnego dla osiągnięcia celów rynku wewnętrznego, zgodnie z zasadą proporcjonalności, określoną w art. 3b trzecim akapit Traktatu;
- 20) dystrybucja nielegalnych urządzeń obejmuje także przenoszenie w jakikolwiek sposób i wprowadzanie takich urządzeń do obrotu zarówno w obrębie Wspólnoty, jak i poza nią;
- 21) niniejsza dyrektywa nie narusza zastosowania jakichkolwiek przepisów krajowych, które mogą zabraniać prywatnego posiadania urządzeń nielegalnych, stosowania reguł

⁵ Dz.U. WE nr L 298, z 17.10.1989, str. 23. Dyrektywa zmieniona dyrektywą 97/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady (Dz.U. WE nr L 202, z 30.07.1997, str. 60.)

⁶ Dz.U. WE nr C 188, z 22.07.1995, str. 1.

Wspólnoty dotyczących konkurencji oraz stosowania reguł Wspólnoty do praw własności intelektualnej;

- 22) prawo krajowe dotyczące sankcji i środków odwoławczych, związanych z naruszeniem prawa w zakresie obrotu gospodarczego, mogą stanowić, że w wypadku takiej działalności musi lub powinno być wiadome, iż przedmiotowe urządzenia były nielegalne;
- 23) sankcje i środki zaskarżenia ustanowione według niniejszej dyrektywy nie naruszają żadnych innych sankcji lub środków zaskarżenia, przewidzianych ewentualnie w przepisach krajowych, takich jak ogólne środki zaradcze lub konfiskata nielegalnych urządzeń; państwa członkowskie nie są zobowiązane do tworzenia sankcji karnych za naruszenie prawa objętego niniejszą dyrektywą; przepisy państw członkowskich dotyczące działań w zakresie dochodzenia odszkodowań powinny stać w zgodności z ich krajowymi systemami legislacji i stosowania prawa;
- 24) niniejsza dyrektywa nie narusza stosowania przepisów krajowych, nie objętych niniejszą dyrektywą, takich jak przyjęte dla ochrony niepełnoletnich, w tym zgodnych z dyrektywą 89/552/EWG lub przepisów krajowych związanych z polityką publiczną lub bezpieczeństwem publicznym,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

Zakres

Celem niniejszej dyrektywy jest zbliżenie przepisów prawnych państw członkowskich, dotyczących środków podejmowanych przeciwko nielegalnym urządzeniom, dającym nieuprawniony dostęp do usług podlegających ochronie.

Artykuł 2

Definicje

Do celów niniejszej dyrektywy:

- a) *usługa chroniona* oznacza dowolną z następujących usług, świadczoną w zamian za wynagrodzenie i na podstawie dostępu warunkowego:
- nadawanie programów telewizyjnych zgodnie z definicją art.1 lit. a) dyrektywy 89/552/EWG,
 - nadawanie programów radiowych, oznaczające dowolną transmisję kablową lub bezprzewodową, w tym przez satelitę, programów radiowych skierowanych do odbioru przez ogół,

- usługi społeczeństwa informacyjnego w ramach rozumienia art. 1 ust. 2 dyrektywy Parlamentu Europejskiego i Rady 98/34/WE z 22 czerwca 1998 r., w sprawie ustanowienia procedury wymiany informacji w dziedzinie norm oraz przepisów technicznych⁷,

oraz świadczenie warunkowego dostępu do powyższych usług, uznanego za usługę samą w sobie;

- b) *warunkowy dostęp* oznacza wszelkie środki i/lub urządzenia techniczne, przy pomocy których dostęp do usług chronionych w zrozumiałej formie jest uwarunkowany wcześniejszym indywidualnym upoważnieniem;
- c) *urządzenia dostępu warunkowego* oznaczają każdy sprzęt lub oprogramowanie zaprojektowane lub przystosowane dla udostępniania usług chronionych w zrozumiałej formie;
- d) *usługa stowarzyszona* oznacza instalację, serwis lub zastąpienie urządzeń dostępu warunkowego, jak również świadczenie usług przekazu informacji handlowych w związku z nimi lub usługami chronionymi;
- e) *urządzenie nielegalne* oznacza wszelkie wyposażenie lub oprogramowanie zaprojektowane lub przystosowane dla udostępniania usług chronionych w zrozumiałej formie bez upoważnienia przez usługodawcę;
- f) *diedzina koordynowana przez niniejszą dyrektywę* oznacza wszelkie przepisy związane z naruszeniem prawa zgodnie z art. 4.

Artykuł 3

Zasady rynku wewnętrznego

1. Każde państwo członkowskie przyjmie środki niezbędne dla zakazu na ich terytorium rodzajów działalności wymienionych w art. 4 oraz dla zapewnienia sankcji i środków odwoławczych określonych w art. 5.

2. Bez uszczerbku dla ust. 1, państwa członkowskie nie mogą:

- a) ograniczać świadczenia usług chronionych ani usług stowarzyszonych z innych państw członkowskich;
- b) ograniczać swobodnego przepływu urządzeń dostępu warunkowego;

z powodów należących do zakresu koordynowanego przez niniejszą dyrektywę.

⁷ Dz.U. WE nr L 204, z 21.07.1998, str. 37. dyrektywa zmieniona dyrektywą 98/48/WE (Dz.U. WE nr L 217, 05.08.1998, str. 18)

Artykuł 4

Naruszenie prawa

Państwa członkowskie zakazują na swym terytorium prowadzenia następujących rodzajów działalności:

- a) produkcja, import, dystrybucja, sprzedaż, wynajem lub posiadanie urządzeń nielegalnych w celach zarobkowych;
- b) instalacja, serwis lub wymiana urządzeń nielegalnych w celach zarobkowych;
- c) korzystanie z przekazu informacji handlowej dla promocji urządzeń nielegalnych.

Artykuł 5

Sankcje i środki naprawcze

1. Sankcje muszą być efektywne, odstrasżające i proporcjonalne do potencjalnych efektów naruszenia prawa.

2. Państwa członkowskie podejmą konieczne środki dla zapewnienia, aby podmioty świadczące usługi chronione, których interes doznał na ich terytorium uszczerbku w wyniku wymienionego w art. 4 naruszenia prawa, miały dostęp do odpowiednich środków odwoławczych, w tym złożenia pozwu o odszkodowanie i uzyskanie zarządzenia tymczasowego sądu lub innego środka zapobiegawczego oraz, gdy ma to zastosowanie, złożenie wniosków o wycofanie z obiegu handlowego urządzeń nielegalnych.

Artykuł 6

Wdrożenie

1. Państwa członkowskie wprowadzą w życie ustawy, rozporządzenia i przepisy administracyjne konieczne do wdrożenia niniejszej dyrektywy do 28 maja 2000 r. i niezwłocznie powiadomią o tym Komisję.

Wspomniane środki powinny zawierać odniesienie do niniejszej dyrektywy lub odniesienie to powinno towarzyszyć ich urzędowej publikacji. Metody dokonywania takiego odniesienia określone są przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie prześlą Komisji teksty podstawowych przepisów prawa krajowego, przyjętych na podstawie niniejszej dyrektywy.

Artykuł 7

Sprawozdania

Nie później, niż trzy lata po wejściu niniejszej dyrektywy w życie, a następnie co dwa lata, Komisja będzie przedstawiała Parlamentowi Europejskiemu, Radzie i Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu sprawozdania z wdrożenia niniejszej dyrektywy, załączając, gdy będzie to stosowne, propozycje, w szczególności w odniesieniu do definicji według art. 2, dla jej przystosowania w świetle rozwoju gospodarczego i technicznego oraz konsultacji przeprowadzonych przez Komisję.

Artykuł 8

Wejście w życie

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie w dniu jej opublikowania w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

Artykuł 9

Adresaci

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich

Sporządzono w Brukseli, dnia 20 listopada 1998 r.

W imieniu Parlamentu Europejskiego
J.M GIL-ROBLES
Przewodniczący

W imieniu Rady
E. HOSTASCH
Przewodniczący

DYREKTYWA 98/34/WE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO i RADY

z dnia 22 czerwca 1998 r.

w sprawie ustanowienia procedury wymiany informacji w dziedzinie norm oraz przepisów technicznych

PARLAMENT EUROPEJSKI i RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego artykuły 100a, 213 i 43,

uwzględniając propozycję Komisji¹,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego²,

działając zgodnie z procedurą określoną w art. 189b Traktatu³,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) dyrektywa Rady 83/189/EWG z dnia 28 marca 1983 r. w sprawie ustanowienia procedury wymiany informacji w dziedzinie norm i przepisów technicznych⁴ uległa różnym i znaczącym zmianom; ze względu na jasność i racjonalność wspomniana wyżej dyrektywa powinna zostać ujednolicona;
- (2) rynek wewnętrzny obejmuje obszar bez granic wewnętrznych, w ramach którego zapewnia się swobodny przepływ towarów, osób, usług i kapitału; w związku z powyższym zakaz stosowania ilościowych ograniczeń w przepływie towarów oraz działań o równoważnym efekcie stanowi jedną z głównych zasad Wspólnoty;
- (3) w celu zagwarantowania sprawnego funkcjonowania rynku wewnętrznego należy zapewnić możliwie największą przejrzystość krajowych inicjatyw dotyczących ustanowienia norm lub przepisów technicznych;
- (4) stosowanie barier handlowych wynikających z przepisów technicznych dotyczących produktów może być dozwolone wyłącznie w przypadkach, w których jest to konieczne w celu spełnienia zasadniczych wymagań oraz jeżeli ich celem jest interes publiczny, dla którego stanowią one główną gwarancję;

¹ Dz.U. WE nr C 78, z 12.03.1997, str. 4.

² Dz.U. WE nr C 133, z 28.04.1997, str. 5.

³ Opinia Parlamentu Europejskiego z 17 września 1997 r. (Dz.U. WE nr C 304, z 6.10.1997, str. 79.), wspólne stanowisko Rady z 23 grudnia 1998 r. (Dz.U. WE nr C 110, z 8.04.1998, str. 1.), oraz decyzja Parlamentu Europejskiego z dnia 30 kwietnia 1998 r. (Dz.U. WE nr C 152, z 18.05.1998). Decyzja Rady z dnia 28 maja 1998 r.

⁴ Dz.U. WE nr L 109, z 26.04.1983, str. 8. Dyrektywa z późniejszą zmianą na mocy decyzji Komisji 96/139/WE (Dz.U. WE nr L 32, z 10.02.1996, str. 31).

Tłumaczenie zweryfikowane przez Departament Tłumaczeń Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej w lutym 2002 r.

- (5) przed przyjęciem przepisów technicznych Komisja musi dysponować niezbędnymi informacjami; w związku z powyższym państwa członkowskie, które zobowiązane są do umożliwienia Komisji realizacji jej zadania zgodnie z postanowieniami art. 5 Traktatu, muszą informować ją o swoich projektach w zakresie przepisów technicznych;
- (6) wszystkie państwa członkowskie muszą być także informowane o przepisach technicznych rozważanych przez każde państwo członkowskie;
- (7) celem rynku wewnętrznego jest stworzenie środowiska sprzyjającego konkurencyjności przedsiębiorstw; szeroka wymiana informacji pomaga przedsiębiorstwom osiągać korzyści płynące z tego rynku; w związku z powyższym należy umożliwić podmiotom gospodarczym ocenę wpływu krajowych przepisów technicznych, proponowanych przez pozostałe państwa członkowskie, dzięki regularnej publikacji tytułów notyfikowanych projektów oraz dzięki przepisom odnoszącym się do poufności takich projektów;
- (8) wskazane jest, aby w interesie pewności prawnej państwa członkowskie publicznie ogłaszały, że krajowy przepis techniczny został przyjęty zgodnie z formalnymi wymogami określonymi w niniejszej dyrektywie;
- (9) w przypadku przepisów technicznych dotyczących produktów, środki przeznaczone dla zapewnienia właściwego funkcjonowania lub dalszej budowy tego rynku obejmują większą przejrzystość krajowych zamierzeń oraz rozszerzenie kryteriów i warunków dla oceny potencjalnego wpływu proponowanych przepisów na rynek;
- (10) w związku z powyższym należy ocenić wszystkie wymagania ustanowione wobec produktu oraz uwzględnić rozwój krajowych praktyk w zakresie regulacji prawnej produktów;
- (11) wymagania inne, aniżeli specyfikacje techniczne dotyczące cyklu użytkowego produktu po wprowadzeniu go na rynek, wpływają na swobodny przepływ tego produktu lub tworzą przeszkody dla właściwego funkcjonowania rynku wewnętrznego;
- (12) należy wyjaśnić pojęcie przepisu technicznego *de facto*; w szczególności przepisy, za pomocą których władze publiczne odnoszą się w interesie publicznym do specyfikacji technicznych lub innych wymagań bądź też zachęcają do ich stosowania, jak również przepisy odnoszące się do produktów, z którymi utożsamiana jest władza państwowa, mają wpływ na nadanie takim wymaganiom lub specyfikacjom charakteru bardziej wiążącego od tego jaki miałyby one z racji ich prywatnego pochodzenia;
- (13) Komisja i państwa członkowskie muszą również dysponować odpowiednim czasem na zaproponowanie zmian w stosunku do planowanego rozwiązania, aby usunąć lub ograniczyć wszelkie bariery dla swobodnego przepływu towarów, które mogłyby ono spowodować;
- (14) zainteresowane państwo członkowskie musi uwzględnić te zmiany podczas formułowania ostatecznej treści przewidywanego rozwiązania;

- (15) nieodłączną cechą rynku wewnętrznego jest to, że w szczególności tam, gdzie państwa członkowskie nie mogą zastosować zasady wzajemnego uznania, Komisja przyjmuje lub proponuje przyjęcie wiążących wspólnotowych aktów prawnych, wprowadza się tymczasowo określony okres przejściowy w celu zapobieżenia wprowadzeniu krajowych rozwiązań naruszających przyjęcie wspólnotowych aktów prawnych przez Radę lub Komisję w tej samej dziedzinie;
- (16) zainteresowane państwo członkowskie musi, zgodnie z ogólnymi wymaganiami określonymi w art. 5 Traktatu, odroczyć wdrożenie planowanego rozwiązania na okres pozwalający na wspólną ocenę proponowanych zmian lub przygotowanie propozycji wiążącego aktu prawnego Rady bądź przyjęcie wiążącego aktu prawnego Komisji; limity czasowe przewidziane w umowie zawartej przez przedstawicieli rządów państw członkowskich podczas spotkania Rady 28 maja 1969 r. w sprawie okresu przejściowego i notyfikacji Komisji⁵, zmienionej na mocy umowy z 5 marca 1973 r.⁶, okazały się niewystarczające w tych przypadkach i w związku z powyższym powinny zostać zwiększone.
- (17) procedurę dotyczącą przygotowań związanych z okresem przejściowym i notyfikowaniem Komisji, przewidzianą w wyżej wymienionej umowie z 28 maja 1969 r., stosuje się w stosunku do tych produktów podlegających tej procedurze, które nie są objęte postanowieniami niniejszej dyrektywy;
- (18) w celu umożliwienia przyjęcia wspólnotowych środków przez Radę państwa członkowskie powinny powstrzymać się od przyjmowania przepisów technicznych po zajęciu przez Radę wspólnego stanowiska wobec propozycji Komisji dotyczącej tego sektora.
- (19) w praktyce krajowe normy techniczne mogą mieć taki sam wpływ na swobodny przepływ towarów jak przepisy techniczne;
- (20) należy zatem informować Komisję o projektach norm na warunkach podobnych do tych, które odnoszą się do przepisów technicznych; zgodnie z postanowieniami art. 213 Traktatu Komisja może w granicach i na warunkach określonych przez Radę, zgodnie z postanowieniami Traktatu, gromadzić wszelkie informacje oraz przeprowadzać kontrole konieczne dla realizacji powierzonych jej zadań.
- (21) państwa członkowskie powinny być również informowane o normach rozważanych przez jednostki odpowiedzialne za normalizację w pozostałych państwach członkowskich;
- (22) systematyczna notyfikacja jest faktycznie konieczna tylko w przypadku nowych przedmiotów normalizacji oraz jeżeli regulacja tych przedmiotów na szczeblu krajowym może prowadzić do różnic między krajowymi normami, które mogą w efekcie zakłócić funkcjonowanie rynku; każda następna notyfikacja lub komunikat dotyczący postępu w działaniach na szczeblu krajowym muszą być uzależnione od zainteresowania wobec tych działań wyrażonego przez tych, których poinformowano już o tym nowym przedmiocie;

⁵ Dz.U. WE nr C 76, z 17.06.1969, str. 9.

⁶ Dz.U. WE nr C 09, z 15.03.1973, str. 3.

- (23) tym niemniej Komisja musi mieć prawo do występowania z wnioskiem o wymianę informacji na temat całości lub części krajowych programów prac normalizacyjnych w celu umożliwienia jej oceny postępów w zakresie normalizacji w określonych sektorach gospodarki;
- (24) europejski system normalizacji musi być zorganizowany przez i dla zainteresowanych stron na zasadzie spójności, przejrzystości, otwartości, konsensusu, niezależności względem interesów specjalnych, sprawności i podejmowania decyzji opartych na reprezentacji krajowej;
- (25) normalizacja musi funkcjonować we Wspólnocie w oparciu o podstawowe prawa krajowych jednostek normalizacyjnych, takie jak możliwość otrzymywania projektów norm, uzyskiwania informacji o działaniach podjętych w odpowiedzi na przedłożone uwagi, udział w krajowych działaniach normalizacyjnych lub wnioskowanie o przygotowanie norm europejskich w miejsce norm krajowych; do państw członkowskich należy natomiast podjęcie stosownych działań w ramach ich kompetencji w celu zapewnienia, aby ich jednostki normalizacyjne przestrzegały tych praw;
- (26) postanowienia dotyczące okresu przejściowego mającego zastosowanie do krajowych jednostek normalizacyjnych w trakcie przygotowywania europejskiej normy muszą być dostosowane do stosownych przepisów przyjętych przez organy normalizacyjne w ramach europejskich jednostek normalizacyjnych;
- (27) należy powołać Stały Komitet, którego członkowie będą wyznaczeni przez państwa członkowskie w celu zapewnienia Komisji pomocy przy analizowaniu projektów norm krajowych oraz współpracy w jej wysiłkach zmierzających do zmniejszenia wszelkich niekorzystnych skutków dla swobodnego przepływu towarów;
- (28) należy konsultować ze Stałym Komitetem projekty wniosków normalizacyjnych, o których mowa w niniejszej dyrektywie;
- (29) niniejsza dyrektywa nie może naruszać zobowiązań państw członkowskich dotyczących terminów transpozycji dyrektyw określonych w zał. III, część B,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

Dla celów niniejszej dyrektywy użyte w niej terminy mają następujące znaczenie:

1. "produkt" oznacza każdy przemysłowo przetworzony produkt oraz każdy produkt rolny, w tym produkty rybne;

Tłumaczenie zweryfikowane przez Departament Tłumaczeń Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej w lutym 2002 r.

2. "specyfikacja techniczna" oznacza specyfikację zawartą w dokumencie określającym wymaganą charakterystykę produktu, taką jak poziomy jakości, osiągnięć technicznych, bezpieczeństwa lub wymiarów, w tym wymagania stosowane wobec produktu w zakresie nazwy, pod którą jest on sprzedawany, terminologii, symboli, testowania i metod testowych, opakowania, znakowania lub etykietowania, jak również procedur oceny zgodności.

Termin "specyfikacja techniczna" obejmuje również metody produkcji oraz procesy zastosowane w stosunku do produktów rolnych zgodnie z postanowieniami art. 38 ust. 1 traktatu, produkty przeznaczone do konsumpcji przez człowieka i zwierzęta, produkty lecznicze określone w art. 1 dyrektywy 65/65/EWG⁷ oraz metody produkcji i procesy dotyczące innych produktów w przypadku gdy wpływają one na ich właściwości.

3. "inne wymagania" oznaczają wymagania inne niż specyfikacja techniczna, nałożone na produkt w celu ochrony w szczególności konsumentów i środowiska naturalnego, które wpływają na jego cykl użytkowy po wprowadzeniu go na rynek, takie jak warunki użycia, utylizacja, ponowne użycie lub przetworzenie, jeżeli warunki takie mogą mieć znaczący wpływ na strukturę lub istotę produktu lub wprowadzenie go na rynek;
4. "norma" oznacza specyfikację techniczną zatwierdzoną przez uznaną jednostkę normalizacyjną do wielokrotnego lub stałego stosowania, której stosowanie nie jest obowiązkowe, oraz która zalicza się do jednej z następujących norm:
 - norma międzynarodowa: norma przyjęta przez międzynarodową jednostkę normalizacyjną oraz udostępniona szerokiemu ogółowi,
 - norma europejska: norma przyjęta przez europejską jednostkę normalizacyjną oraz udostępniona szerokiemu ogółowi,
 - norma krajowa: norma przyjęta przez krajową jednostkę normalizacyjną oraz udostępniona szerokiemu ogółowi;
5. "program prac normalizacyjnych" oznacza program pracy uznanej jednostki normalizacyjnej zawierający dziedziny, w zakresie których prowadzone są prace normalizacyjne;
6. "projekt normy" oznacza dokument zawierający treść specyfikacji technicznych dotyczących danego przedmiotu, rozważany w celu jego przyjęcia zgodnie z krajową procedurą normalizacyjną, w formie powstałej po zakończeniu prac przygotowawczych i upowszechnionej dla opinii publicznej lub w celu analizy;
7. "europejska jednostka normalizacyjna" oznacza jednostkę, o której mowa w zał. I;
8. "krajowa jednostka normalizacyjna" oznacza jednostkę, o której mowa w zał. II;

⁷ Dyrektywa Rady 65/65/EWG z dnia 26 stycznia 1965 r. w sprawie harmonizacji przepisów przyjętych na mocy ustaw, rozporządzeń lub przepisów administracyjnych w związku z produktami leczniczymi (Dz.U. WE nr 22, z 9.02.1965, str. 369/65), dyrektywa wraz z późniejszą zmianą na mocy dyrektywy 93/93/EWG (Dz.U. WE nr L 214, z 24.08.1993, str. 22).

9. "przepis techniczny" oznacza specyfikacje techniczne i inne wymagania, w tym stosowne przepisy administracyjne, których przestrzeganie jest obowiązkowe, *de jure* lub *de facto*, w przypadku wprowadzania na rynek lub stosowania w państwie członkowskim bądź jego znaczącej części, jak również ustawy, rozporządzenia lub przepisy administracyjne państw członkowskich, z wyjątkiem określonych w art. 10, zakazujące produkcji, przywozu, wprowadzania na rynek lub używania produktu.

Techniczne przepisy *de facto* obejmują:

- ustawy, rozporządzenia, przepisy administracyjne państwa członkowskiego dotyczące specyfikacji technicznych lub innych wymagań, kodeksów zawodowych lub kodeksów postępowania, które z kolei odnoszą się do technicznych specyfikacji lub innych wymagań, których przestrzeganie oznacza domniemanie zgodności z obowiązkami nakładanymi przez wymienione wyżej ustawy, rozporządzenia lub przepisy administracyjne,
- dobrowolne umowy, których stroną są władze publiczne i które przewidują, w interesie publicznym, przestrzeganie specyfikacji technicznych lub innych wymagań, z wyłączeniem procedur przetargowych w ramach zamówień publicznych,
- specyfikacje techniczne lub inne wymagania, które związane są z fiskalnymi lub finansowymi środkami wpływającymi na konsumpcję produktów poprzez zachęcanie do przestrzegania takich technicznych specyfikacji lub innych wymagań; nie uwzględnia się technicznych specyfikacji lub innych wymagań związanych z krajowymi systemami ubezpieczeń społecznych.

Niniejsze przepisy obejmują techniczne przepisy przyjęte przez władze desygnowane przez państwa członkowskie oraz występujące na liście sporządzonej przez Komisję przed dniem 1 lipca 1995 r., w ramach Komitetu, o którym mowa w art. 5.

Identyczna procedura stosowana jest przy zmianie tej listy;

10. "projekt przepisu technicznego" oznacza treść technicznej specyfikacji lub innego wymagania, w tym przepisy administracyjne sformułowane w celu jego uchwalenia lub prowadzące do jego uchwalenia jako przepisu technicznego, o treści będącej na etapie przygotowania, która wciąż może ulec znaczącej zmianie.

Niniejszej dyrektywy nie stosuje się do tych środków, które państwa członkowskie uznają za konieczne na podstawie Traktatu o ochronie osób, w szczególności pracowników najemnych, w trakcie stosowania produktów, pod warunkiem, że środki takie nie mają wpływu na te produkty.

Artykuł 2

1. Komisja i jednostki normalizacyjne, o których mowa w załącznikach I i II, będą informowane o nowych przedmiotach, dla których jednostki krajowe określone w zał. II zdecydowały się, poprzez umieszczenie ich w swoich programach prac normalizacyjnych,

Tłumaczenie zweryfikowane przez Departament Tłumaczeń Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej w lutym 2002 r.

przygotować lub zmienić normę jeśli nie jest to identyczna lub równoważna transpozycja normy międzynarodowej lub europejskiej.

2. Informacja, o której mowa w ust. 1, powinna w szczególności wskazywać, czy ta norma:

- transponuje międzynarodową normę, lecz nie w sposób równoważny,
- jest nową normą krajową, lub
- zmienia normę krajową.

Po konsultacji z Komitetem, o którym mowa w art. 5, Komisja może opracować zasady całościowej prezentacji niniejszej informacji oraz plan i kryteria regulujące prezentację niniejszej informacji w celu umożliwienia jej oceny.

3. Komisja może zwrócić się z prośbą o poinformowanie jej o wszystkich lub o części programów prac normalizacyjnych.

Komisja udostępni niniejszą informację państwom członkowskim w formie pozwalającej na ocenę i porównanie różnych programów.

4. Tam gdzie to stosowne, Komisja dokona zmiany zał. II na podstawie informacji uzyskanych od państw członkowskich.

5. Na podstawie propozycji Komisji Rada podejmuje decyzję w kwestii każdej zmiany w zał. I.

Artykuł 3

Jednostki normalizacyjne, o których mowa w załącznikach I i II, oraz Komisja otrzymują na swój wniosek wszystkie projekty prac normalizacyjnych; informowane są one przez zainteresowaną jednostkę o działaniach podjętych w zakresie wniesionych przez nie uwag w kwestii projektów.

Artykuł 4

1. Państwa członkowskie podejmą wszelkie konieczne działania w celu zapewnienia, że ich jednostki normalizacyjne:

- będą wymieniać informacje zgodnie z postanowieniami artykułów 2 i 3,
- będą publikować projekty norm w taki sposób, że uwagi mogą być również uzyskane od stron mających swą siedzibę w pozostałych państwach członkowskich,
- będą przyznawać pozostałym jednostkom określonym w zał. II prawo do biernego lub aktywnego uczestnictwa (poprzez wysłanie obserwatora) w planowanych działaniach,
- nie będą sprzeciwiać się przedmiotowi normalizacji w swoich programach działań dyskutowanych na szczeblu europejskim zgodnie z zasadami przyjętymi przez europejskie

Tłumaczenie zweryfikowane przez Departament Tłumaczeń Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej w lutym 2002 r.

jednostki normalizacyjne, oraz zobowiążą się nie podejmować żadnych działań, które mogą niekorzystnie wpływać na decyzję w tej kwestii.

2. Państwa członkowskie powstrzymają się w szczególności od każdego aktu uznania, przyjęcia lub stosowania poprzez powołanie normy krajowej naruszającej artykuły 2 i 3, oraz ust. 1 niniejszego artykułu.

Artykuł 5

Tworzy się Stały Komitet złożony z przedstawicieli wyznaczonych przez państwa członkowskie, którzy mogą korzystać z pomocy ekspertów lub doradców; jego przewodniczący jest przedstawicielem Komisji.

Komitet opracowuje własny regulamin.

Artykuł 6

1. Komitet spotyka się co najmniej dwa razy w roku z przedstawicielami jednostek normalizacyjnych wymienionych w załącznikach I i II.
2. Komisja przedkłada Komitetowi raport w sprawie wdrażania i stosowania procedur określonych w niniejszej dyrektywie oraz przedstawia propozycje zmierzające do eliminowania istniejących lub możliwych barier handlowych.
3. Komitet wyraża swoją opinię na temat informacji i propozycji wymienionych w ust. 2 i w związku z tym może w szczególności zaproponować, aby Komisja:
 - zwróciła się do europejskich jednostek normalizacyjnych o opracowanie w określonym terminie europejskiej normy,
 - zapewniła tam, gdzie to konieczne w celu uniknięcia ryzyka powstania barier handlowych, że zainteresowane państwa członkowskie będą same między sobą decydować o podjęciu stosownych działań,
 - podjęła wszelkie stosowne działania,
 - określiła obszary gdzie konieczna jest harmonizacja, a w razie potrzeby podjęła stosowne działania harmonizacyjne w danym sektorze.
4. Komisja musi konsultować się z Komitetem:
 - (a) przed dokonaniem wszelkich zmian list w załącznikach I i II (art. 2 ust. 1);
 - (b) przy opracowywaniu zasad całościowej prezentacji informacji, planu oraz kryteriów dla prezentacji programów prac normalizacyjnych (art. 2 ust. 2);

Tłumaczenie zweryfikowane przez Departament Tłumaczeń Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej w lutym 2002 r.

- (c) w przypadku podejmowania decyzji w kwestii faktycznego systemu, gdzie będzie miała miejsce wymiana informacji przewidziana w niniejszej dyrektywie oraz w przypadku każdej jego zmiany;
 - (d) podczas przeglądu działalności systemu ustanowionego przez niniejszą dyrektywę;
 - (e) przy wnioskach kierowanych do jednostek normalizacyjnych wymienionych w pierwszym akapicie w ust. 3.
5. Komisja może konsultować się z Komitetem w sprawie każdego wstępnego projektu technicznego przepisu otrzymanego przez Komisję.
 6. Wszelkie zapytania dotyczące implementacji niniejszej dyrektywy powinny być przedkładane Komitetowi na wniosek jego przewodniczącego lub państwa członkowskiego.
 7. Przebieg obrad Komitetu i przedkładana informacja jest poufna.

Jednakże Komitet i władze krajowe mogą, pod warunkiem zastosowania koniecznych środków ostrożności, konsultować się w celu uzyskania opinii eksperckiej z osobami fizycznymi i prawnymi, w tym z osobami z sektora prywatnego.

Artykuł 7

1. Państwa członkowskie podejmą wszelkie konieczne działania w celu zapewnienia, aby podczas opracowywania europejskiej normy, o której mowa w pierwszym akapicie art. 6 ust. 3, lub po jej zatwierdzeniu, ich jednostki normalizacyjne nie podejmowały żadnych działań, które mogłyby niekorzystnie wpływać na planowaną harmonizację, a w szczególności aby nie publikowały one w tym obszarze nowej lub poprawionej normy, która nie jest w całości zgodna z istniejącą europejską normą.

2. Postanowień ust. 1 nie stosuje się do działań jednostek normalizacyjnych podejmowanych na wniosek władz państwowych w celu opracowania specyfikacji technicznych lub norm dla konkretnych produktów w celu uchwalenia technicznego przepisu dla takich produktów.

Państwa członkowskie prześlą Komisji wszelkie tego typu wnioski, o których mowa w poprzednim punkcie, jako projekty przepisów technicznych zgodnie z art. 8 ust. 1, oraz przedstawią powody ich uchwalenia.

Artykuł 8

1. Z zastrzeżeniem art. 10, państwa członkowskie prześlą niezwłocznie Komisji każdy projekt przepisu technicznego, za wyjątkiem sytuacji, w których transponuje on jedynie pełną treść międzynarodowej lub europejskiej normy, w którym to przypadku wystarczy jedynie informacja dotycząca stosownej normy; prześlą one również Komisji wyjaśnienie przyczyn, dla których konieczne jest uchwalenie takiego przepisu technicznego w przypadku gdy nie zostały one wcześniej wyjaśnione w projekcie.

Tłumaczenie zweryfikowane przez Departament Tłumaczeń Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej w lutym 2002 r.

Tam gdzie to właściwe, jeśli we wcześniejszym komunikacie nie przekazano tekstu głównych przepisów ustawowych lub wykonawczych, państwa członkowskie przekazują jednocześnie tekst głównych przepisów ustawowych lub wykonawczych bezpośrednio związanych z projektem co do istoty, w przypadku gdy znajomość takiego tekstu jest konieczna do oceny implikacji wynikających z projektu przepisu technicznego.

Państwa członkowskie prześlą projekt jeszcze raz na wymienionych wyżej warunkach, jeśli dokonają one w projekcie zmian, które w znaczący sposób zmieniają jego zakres, skrócą pierwotnie przewidziany harmonogram implementacji, dodadzą nowe specyfikacje lub wymagania bądź zaostrzą te ostatnie.

Jeżeli projekt zmierza w szczególności do ograniczenia możliwości wprowadzania na rynek lub stosowania substancji chemicznej, preparatu lub produktu ze względu na ochronę zdrowia, ochronę konsumentów lub środowiska naturalnego, państwa członkowskie prześlą również streszczenie lub informacje o wszystkich odpowiednich danych dotyczących takiej substancji, preparatu lub produktu oraz znanych i dostępnych substytutów, jeżeli informacje takie można udostępnić, jak również poinformują o oczekiwanym wpływie środka na ochronę zdrowia oraz ochronę konsumenta i środowiska naturalnego, wraz z odpowiednio przeprowadzoną analizą ryzyka zgodnie z ogólnymi zasadami oceny ryzyka dla substancji chemicznych wymienionych w art. 10 ust. 4 rozporządzenia (EWG) nr 793/93⁸ w przypadku istniejącej substancji lub w art. 3 ust. 2 dyrektywy 67/548/EWG⁹ w przypadku nowej substancji.

Komisja niezwłocznie poinformuje inne państwa członkowskie o projekcie i wszystkich dokumentach, które zostały jej przekazane; może ona również przekazać niniejszy projekt do zaopiniowania Komitetowi wymienionemu w art. 5 oraz tam, gdzie to właściwe, komitetowi odpowiedzialnemu za określony obszar.

W kwestii specyfikacji technicznych lub innych wymagań wymienionych w trzecim akapicie drugiego punktu art. 1 ust. 9, szczegółowe uwagi lub opinie Komisji lub państw członkowskich mogą dotyczyć tylko aspektu utrudniającego handel, a nie fiskalnego lub finansowego aspektu działania.

2. Komisja i państwa członkowskie mogą kierować uwagi w stosunku do państwa członkowskiego, które przedłożyło projekt przepisu technicznego; państwo członkowskie w możliwie największym stopniu uwzględni takie uwagi w późniejszych pracach nad przepisem technicznym.

3. Państwa członkowskie niezwłocznie prześlą Komisji ostateczny tekst przepisu technicznego.

⁸ Rozporządzenie Rady (EWG) nr 793/93 z 23 marca 1993 r. w sprawie oceny i kontroli ryzyka związanego z istniejącymi substancjami (Dz.U. WE nr L 84, z 5.04.1993, str. 1).

⁹ Dyrektywa Rady 67/548/EWG z 27 czerwca 1967 r. w sprawie harmonizacji ustaw, rozporządzeń i przepisów administracyjnych związanych z klasyfikacją, pakowaniem oraz etykietowaniem niebezpiecznych substancji (Dz.U. WE nr L 196, z 16.08.1967, str. 1). Dyrektywa wraz z późniejszą zmianą na mocy dyrektywy 92/32/EWG, (Dz.U. WE nr L 154, z 5.06.1992, str. 1).

Tłumaczenie zweryfikowane przez Departament Tłumaczeń Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej w lutym 2002 r.

4. Informacje przekazywane na podstawie niniejszego artykułu nie mają charakteru poufnego, za wyjątkiem wyraźnego żądania ze strony państwa członkowskiego, które przekazuje informację. Każde takie żądanie będzie poparte uzasadnieniem.

W tego rodzaju przypadkach Komitet, o którym mowa w art. 5, oraz władze krajowe mogą korzystać z doradztwa ekspertów będących prywatnymi osobami fizycznymi lub prawnymi, jeżeli zachowane zostaną konieczne środki ostrożności.

5. W przypadku gdy przepisy techniczne stanowią część środków, o których na podstawie innego aktu prawnego wspólnotowego należy informować Komisję na etapie projektu, państwa członkowskie mogą sporządzić komunikat w rozumieniu ust. 1 na podstawie innego aktu prawnego pod warunkiem, że oficjalnie wykażą one, że wymieniony wyżej komunikat stanowi również komunikat dla celów niniejszej dyrektywy.

Brak reakcji ze strony Komisji na podstawie niniejszej dyrektywy w stosunku do projektu przepisu technicznego nie będzie miał niekorzystnego wpływu na każdą decyzję podjętą na podstawie innych wspólnotowych aktów prawnych.

Artykuł 9

1. Państwa członkowskie odroczą przyjęcie projektu przepisu technicznego na okres trzech miesięcy od daty otrzymania przez Komisję komunikatu wymienionego w art. 8 ust. 1.

2. Państwa członkowskie odroczą:

- na okres czterech miesięcy przyjęcie projektu przepisu technicznego w formie dobrowolnej umowy w rozumieniu drugiego akapitu art. 1 ust. 9,
- z zastrzeżeniem postanowień ustępów 3, 4 i 5, na okres sześciu miesięcy przyjęcie każdego innego projektu przepisu technicznego,

od daty otrzymania przez Komisję komunikatu wymienionego w art. 8 ust. 1, jeżeli Komisja lub inne państwo członkowskie w ciągu trzech miesięcy od tej daty dostarczy szczegółową opinię stwierdzającą, że przewidywany środek może spowodować powstanie przeszkód w swobodnym przepływie towarów w ramach rynku wewnętrznego.

Zainteresowane państwo członkowskie przedstawi Komisji raport na temat działań, jakie proponuje podjąć na podstawie takich szczegółowych opinii. Komisja przedstawi swoje uwagi do tej odpowiedzi.

3. Państwa członkowskie odroczą przyjęcie projektu przepisu technicznego na okres dwunastu miesięcy od daty otrzymania przez Komisję komunikatu wymienionego w art. 8 ust. 1, jeżeli w ciągu trzech miesięcy od tej daty Komisja ogłosi swój zamiar zaproponowania lub przyjęcia dyrektywy, rozporządzenia lub decyzji w tej kwestii zgodnie z art. 189 traktatu.

4. Państwa członkowskie odroczą przyjęcie projektu przepisu technicznego na okres dwunastu miesięcy od daty otrzymania przez Komisję komunikatu wymienionego w art. 8 ust. 1., jeżeli w

Tłumaczenie zweryfikowane przez Departament Tłumaczeń Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej w lutym 2002 r.

ciągu trzech miesięcy od tej daty Komisja ogłosi wynik swoich analiz stwierdzający, że projekt przepisu technicznego dotyczy kwestii, która jest przewidziana w propozycji dyrektywy, rozporządzenia lub decyzji przedstawionej Radzie zgodnie z art. 189 traktatu.

5. Jeżeli Rada przyjmie wspólne stanowisko podczas okresu przejściowego, o którym mowa w ustępach 3 i 4, termin ten zostanie przedłużony, zgodnie z ust. 6, do 18 miesięcy.

6. Obowiązki wymienione w ustępach 3, 4 i 5 mają miejsce:

- w przypadku, gdy Komisja poinformuje państwa członkowskie, że nie zamierza już proponować ani przyjmować wiążącego aktu prawnego Wspólnoty,
- w przypadku, gdy Komisja poinformuje państwa członkowskie o wycofaniu swojego projektu lub propozycji,
- w przypadku, gdy Komisja lub Rada przyjęła wiążący akt prawny Wspólnoty.

7. Przepisy ustępów 1-5 nie dotyczą tych przypadków, w których z nagłych przyczyn spowodowanych poważnymi i nie dającymi się przewidzieć okolicznościami związanymi z ochroną zdrowia lub bezpieczeństwa, ochroną zwierząt bądź roślin, państwo członkowskie zobowiązane jest do przygotowania przepisów technicznych w bardzo krótkim terminie, aby uchwalić i wprowadzić je niezwłocznie bez możliwości konsultacji. Państwo członkowskie przedstawi w komunikacie, o którym mowa w art. 8, powody przemawiające za pilnym charakterem podjętych środków. Komisja przedstawi swoją opinię w stosunku do komunikatu tak szybko jak będzie to możliwe. W przypadkach niewłaściwego stosowania tej procedury podejmie ona stosowne działania. Komisja będzie o powyższym informować Parlament Europejski.

Artykuł 10

1. Artykuły 8 i 9 nie dotyczą tych ustaw, rozporządzeń oraz przepisów administracyjnych państw członkowskich lub dobrowolnych umów, dzięki którym państwa członkowskie:

- przestrzegają wiążących wspólnotowych aktów prawnych, które powodują przyjęcie technicznych specyfikacji,
- wypełniają obowiązki wynikające z międzynarodowych umów, które powodują przyjęcie wspólnych technicznych specyfikacji we Wspólnocie,
- wykorzystują klauzule ochronne przewidziane w wiążących wspólnotowych aktach prawnych,
- stosują art. 8 ust. 1 dyrektywy 92/59/EWG¹⁰

¹⁰ Dyrektywa Rady 92/59/EWG z dnia 29 czerwca 1992 r. w sprawie ogólnego bezpieczeństwa produktu (Dz.U. WE nr L 228, z 11.08.1992, str. 24).

Tłumaczenie zweryfikowane przez Departament Tłumaczeń Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej w lutym 2002 r.

- ograniczają się do implementacji orzeczenia Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich,
 - ograniczają się do zmiany przepisu technicznego w rozumieniu art. 1 ust. 9 niniejszej dyrektywy zgodnie z wnioskiem Komisji, w celu usunięcia przeszkody w handlu.
2. Artykuł 9 nie dotyczy ustaw, rozporządzeń, oraz przepisów administracyjnych państw członkowskich zakazujących produkcji, o ile nie ograniczają one swobodnego przepływu produktów.
 3. Postanowienia ustępów 3-6 art. 9 nie dotyczą dobrowolnych umów wymienionych w drugim akapicie ust. 9 art. 1.
 4. Artykuł 9 nie dotyczy technicznych specyfikacji lub innych wymagań wymienionych w trzecim akapicie ust. 9 art. 1.

Artykuł 11

Komisja będzie co dwa lata przedkładać Parlamentowi Europejskiemu, Radzie oraz Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu raport na temat wyników stosowania niniejszej dyrektywy. Listy zadań normalizacyjnych powierzonych europejskim jednostkom normalizacyjnym zgodnie z niniejszą dyrektywą, oraz uzyskane dane statystyczne będą publikowane w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

Artykuł 12

W przypadku przyjęcia przez państwa członkowskie przepisu technicznego będzie zawierać on odniesienie do niniejszej dyrektywy lub też odniesienie takie towarzyszyć mu będzie w przypadku jego oficjalnej publikacji. Sposoby stosowania takich odniesień zostaną określone przez państwa członkowskie.

Artykuł 13

1. Dyrektywy i decyzje wymienione w części A zał. III niniejszym tracą moc bez szkody dla obowiązków państw członkowskich dotyczących terminów transpozycji wspomnianych wyżej dyrektyw, wymienionych w części B zał. III,
2. Odniesienia do uchylonych dyrektyw i decyzji będą traktowane jako odniesienia do niniejszej dyrektywy oraz interpretowane zgodnie z tabelą korelacji zawartą w zał. IV.

Artykuł 14

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie 20 dni po jej publikacji w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

Artykuł 15

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Luksemburgu, dnia 22 czerwca 1998 r.

*W imieniu Parlamentu
Europejskiego*

J. M. GIL-ROBLES

Przewodniczący

W imieniu Rady

J. CUNNINGHAM

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK I

EUROPEJSKIE JEDNOSTKI NORMALIZACYJNE

CEN

Europejski Komitet Normalizacyjny (European Committee for Standardization)

Cenelec

Europejski Komitet Normalizacyjny Elektrotechniki (European Committee for Electrotechnical Standardisation)

ETSI

Europejski Instytut Norm Telekomunikacyjnych (European Telecommunications Standards Institute)

ZAŁĄCZNIK II

KRAJOWE JEDNOSTKI NORMALIZACYJNE

1. BELGIA

IBN/BIN

Institut belge de normalisation
Belgisch Elektrotechnisch Comité

CEB/BEC

Comité electrotechnique belge
Belgisch Elektrotechnisch Comité

2. DANIA

DS

Dansk Standard

NTA

Teletyrelsen, National Telecom Agency

3. NIEMCY

DIN

Deutsches Institut für Normung e.V.

DKE

Deutsche Elektrotechnische Kommission im DIN und VDE

4. GRECJA

ΕΛΟΤ

ελληνικός Οργανισμός Τυποποίησης

5. HISZPANIA

AENOR

Asociación Española de Normalización y Certificación

6. FRANCJA

AFNOR

Association française de normalisation

UTE

Union technique de l'électricité – Bureau de normalisation auprès de l'AFNOR

7. IRLANDIA

NSAI
National Standards Authority of Ireland

ETCI
Electrotechnical Council of Ireland

8. WŁOCHY
UNI
Ente nazionale italiano di unificazione¹¹

CEI
Comitato elettrotecnico italiano¹

9. LUKSEMBURG

ITM
Inspection du travail et des mines

SEE
Service de l'energie de l'Etat

10. HOLANDIA

NNI
Nederlands Normalisatie-instituut
NEC
Nederlands Elektrotechnisch Comite

11. AUSTRIA

ON
Österreichisches Normungsinstitut
OVE
Österreichischer Verband für Elektrotechnik

12. PORTUGALIA

IPQ
Instituto Portugues da Qualidade

13. WIELKA BRYTANIA

BSI

¹¹ UNI i CEI we współpracy z Istituto superiore delle Poste e telecomunicazioni i Ministerstwem Przemysłu powierzyło zadania w ramach ETSI do CONCIT, Comitato nazionale di coordinamento per le tecnologie dell'informazione.

British Standards Institution

BEC

British Electrotechnical Committee

14. FINLANDIA

SFS

Suomen Standardisoimisliitto SFS ry

Finlands Standardiseringsförbund SFS rf

THK/TFC

Telehallintokeskus

Teleförvaltningscentralen

SESKO

Suomen Sähköteknillinen Standardisoimisyhdistys SESKO ry

Finlands Elektrotekniska Standardiseringsforening SESKO rf

15. SZWECJA

SIS

Standardiseringsen i Sverige

SEK

Svenska elektriska kommissionen

ITS

Informationstekniska standardiseringsen

ZAŁĄCZNIK III

CZĘŚĆ A

Uchylone dyrektywy i decyzje

(wymienione w art. 13)

Dyrektywa 83/189/EWG i jej kolejne zmiany

Dyrektywa Rady 88/182/EWG

Decyzja Komisji 90/230/EWG

Decyzja Komisji 92/400/EWG

Dyrektywa 94/110/WE Parlamentu Europejskiego i Rady

Decyzja Komisji 96/139/WE

CZĘŚĆ B

Wykaz terminów transpozycji do prawa krajowego

(wymienione w art. 13)

Dyrektywa	Termin transpozycji
(Dz.U. WE nr L 228, z 11.08.1992, str. 24).	31.03.1984
(Dz.U. WE nr L 228, z 11.08.1992, str. 24).	1.01.1989
(Dz.U. WE nr L 228, z 11.08.1992, str. 24).	1.07.1995

ZAŁĄCZNIK IV

TABELA KORELACJI

Dyrektywa 83/189/EWG	Niniejsza dyrektywa
Artykuł 1	Artykuł 1
Artykuł 2	Artykuł 2
Artykuł 3	Artykuł 3
Artykuł 4	Artykuł 4
Artykuł 5	Artykuł 5
Artykuł 6	Artykuł 6
Artykuł 7	Artykuł 7
Artykuł 8	Artykuł 8
Artykuł 9	Artykuł 9

Tłumaczenie zweryfikowane przez Departament Tłumaczeń Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej w lutym 2002 r.

Artykuł 10	Artykuł 10
Artykuł 11	Artykuł 11
Artykuł 12	Artykuł 12
-	Artykuł 13
-	Artykuł 14
-	Artykuł 15
Załącznik I	Załącznik I
Załącznik II	Załącznik II
-	Załącznik III
-	Załącznik IV

Tłumaczenie zweryfikowane przez Departament Tłumaczeń Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej w lutym 2002 r.

DYREKTYWA 98/48/WE PARLAMENTU EUROPEJSKIEGO I RADY

z dnia 22 lipca 1998 r.

zmieniająca dyrektywę 98/34/WE w sprawie ustanowienia procedury wymiany informacji w dziedzinie norm i przepisów technicznych

PARLAMENT EUROPEJSKI I RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego artykuły 100a i 213,

uwzględniając propozycję Komisji¹,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego²,

działając zgodnie z procedurą ustanowioną w art. 189b Traktatu³,

a także mając na uwadze, co następuje:

- (1) w celu promowania sprawnego funkcjonowania rynku wewnętrznego należy poprzez zmianę dyrektywy 98/34/WE⁴ zapewnić jak największą przejrzystość w zakresie przyszłych krajowych zasad i przepisów stosowanych w zakresie usług społeczeństwa informacyjnego;
- (2) duża grupa usług w rozumieniu artykułów 59 i 60 Traktatu skorzysta z oferowanych przez społeczeństwo informacyjne możliwości świadczenia ich na odległość, drogą elektroniczną oraz na indywidualne życzenie odbiorcy usług;
- (3) obszar bez wewnętrznych granic obejmujący rynek wewnętrzny umożliwi dostawcom takich usług rozwój ich ponadgranicznej działalności, zapewniając w ten sposób obywatelom nowe możliwości wysyłania i odbierania informacji bez względu na granice, a konsumentom nowe formy dostępu do towarów i usług;
- (4) rozszerzenie zakresu obowiązywania dyrektywy 98/34/WE nie powinno zwalniać państw członkowskich z obowiązku uwzględniania różnych społecznych, socjo-społecznych i kulturalnych implikacji właściwych dla nastania społeczeństwa informacyjnego; w szczególności, stosowanie zasad proceduralnych określonych w niniejszej dyrektywie w zakresie usług społeczeństwa informacyjnego nie powinno wpływać na środki polityki kulturalnej, szczególnie w dziedzinie audiowizualnej, które państwa członkowskie mogły przyjąć na podstawie prawa wspólnotowego, mając na względzie ich językową różnorodność, określone narodowe i regionalne cechy oraz ich dziedzictwo kulturalne;

¹ Dz.U. WE nr C 307, z 16.10.1996, str. 11, oraz Dz.U. WE nr C 65, z 28.02.1998, str. 12

² Dz.U. WE nr C 158, z 26.05.1997, str. 1.

³ Opinia Parlamentu Europejskiego z 16 maja 1997 r. (Dz.U. WE nr C 167, z 2.06.1997, str. 238.), wspólne stanowisko Rady z 26 stycznia 1998 r. (Dz.U. WE nr C 62, z 26.02.1998, str. 48.), oraz decyzja Parlamentu Europejskiego z dnia 14 maja 1998 r. (Dz.U. WE nr C 167, z 1.06.1998). Decyzja Rady z dnia 29 czerwca 1998 r.

⁴ Dz.U. WE nr L 204, z 21.07.1998, str. 37

rozwój społeczeństwa informacyjnego powinien w każdym przypadku zapewnić obywatelom Europy właściwy dostęp do europejskiego dziedzictwa kulturalnego oferowanego w cyfrowej rzeczywistości;

- (5) dyrektywy 98/34/WE nie stosuje się do krajowych zasad związanych z prawami zasadniczymi, takimi jak konstytucyjne postanowienia dotyczące wolności słowa, a w szczególności wolność prasy; nie stosuje się jej również do ogólnego prawa karnego; ponadto nie stosuje się do umów regulowanych przez prawo prywatne pomiędzy instytucjami kredytowymi, w szczególności do umów dotyczących egzekwowania płatności między instytucjami kredytowymi;
- (6) Rada Europejska podkreśliła potrzebę stworzenia na szczeblu wspólnotowym przejrzystej i stabilnej podstawy prawnej w celu wspierania społeczeństwa informacyjnego; prawo wspólnotowe oraz zasady regulujące w szczególności rynek wewnętrzny, w tym zasady zagwarantowane w traktacie i prawie wtórnym, stanowią już główną podstawę prawną dla rozwoju takich usług;
- (7) należy umożliwić dostosowanie istniejących krajowych zasad i przepisów dotyczących usług dostępnych obecnie w celu uwzględnienia nowych usług społeczeństwa informacyjnego dla zapewnienia lepszej ochrony wspólnego interesu lub, z drugiej strony, dla uproszczenia tych zasad i przepisów tam gdzie ich stosowanie jest nieproporcjonalne w stosunku do ich celów;
- (8) bez koordynacji na szczeblu wspólnotowym przewidywana działalność ustawowa na szczeblu krajowym mogłaby doprowadzić do ograniczeń w swobodnym przepływie usług i swobodzie prowadzenia działalności gospodarczej, prowadząc z kolei do rozdrobnienia rynku wewnętrznego, nadmiernej regulacji i niespójności przepisów;
- (9) w celu zapewnienia rzeczywistej i efektywnej ochrony celów w imię wspólnego interesu zaangażowanych w rozwój społeczeństwa informacyjnego, konieczne jest skoordynowane podejście na szczeblu wspólnotowym, na którym rozstrzygane są kwestie związane z działalnością o tak silnym charakterze trans-narodowym, jak te związane z nowymi usługami;
- (10) usługi telekomunikacyjne zostały już zharmonizowane na szczeblu wspólnotowym, w kilku przypadkach prowadzone są przygotowania do wzajemnego uznania, a istniejące prawo wspólnotowe przewiduje dostosowania uwzględniające rozwój technologiczny oraz świadczenie nowych usług. W rezultacie większość krajowych przepisów dotyczących usług telekomunikacyjnych nie będzie objęta obowiązkiem notyfikacji na podstawie niniejszej dyrektywy, ponieważ podlegają one zwolnieniom przewidzianym w art. 10 ust. 1 lub art. 1 pkt. 5 dyrektywy 98/34/WE; jednakże niektóre przepisy krajowe dotyczące wyraźnie kwestii nie podlegających prawu wspólnotowemu mogą wpływać na swobodny przepływ usług społeczeństwa informacyjnego i w tym zakresie muszą być notyfikowane;
- (11) dla innych, wciąż mniej znanych obszarów społeczeństwa informacyjnego, przedwczesne jest koordynowanie narodowych zasad i przepisów za pomocą rozległej lub wyczerpującej harmonizacji faktycznego prawa na szczeblu wspólnotowym, mając na względzie nikłą wiedzę o formie nowych usług oraz ich naturze, brak określonych działań ustawowych w tej

- dziedzinie na szczeblu krajowym, jak również fakt, że potrzeba i treść takiej harmonizacji w świetle rynku wewnętrznego nie może być zdefiniowana na tym etapie;
- (12) konieczne jest zatem zachowanie sprawnego funkcjonowania rynku wewnętrznego oraz uniknięcie ryzyka rozdrobnienia poprzez ustanowienie procedury wymiany informacji, prowadzenie konsultacji oraz współpracę administracyjną w zakresie projektów nowych zasad i przepisów; procedura taka pozwoli między innymi zapewnić efektywne stosowanie traktatu, a w szczególności jego artykułów 52 i 59 oraz, tam gdzie to konieczne, określić potrzebę ochrony wspólnego interesu na szczeblu wspólnotowym; ponadto lepsze stosowanie traktatu umożliwione dzięki takiej procedurze informacyjnej ograniczy potrzebę tworzenia zasad wspólnotowych do tego, co jest wyraźnie konieczne i proporcjonalne w kontekście rynku wewnętrznego i ochrony celów w imię wspólnego interesu; procedura taka umożliwi przedsiębiorstwom bardziej efektywne wyciąganie korzyści płynących z rynku wewnętrznego;
- (13) cele dyrektywy 98/34/WE są identyczne, zważywszy, że niniejsza procedura jest efektywna i realizuje je w sposób najbardziej wszechstronny; doświadczenie zdobyte w czasie implementacji tej dyrektywy oraz procedury w niej przewidziane mogą być stosowane do projektów przepisów dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego; procedura w niej przewidziana jest obecnie powszechnie stosowana przez władze krajowe;
- (14) ponadto zgodnie z postanowieniami art. 7a traktatu rynek wewnętrzny obejmuje obszar bez granic wewnętrznych, w którym zapewniony jest swobodny przepływ towarów, osób, usług i kapitału, natomiast dyrektywa 98/34/WE przewiduje wyłącznie procedurę współpracy administracyjnej, a nie harmonizację faktycznych przepisów;
- (15) zmiana dyrektywy 98/34/WE w celu dostosowania jej do projektów zasad i przepisów dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego jest najlepszym podejściem ze względu na prawną podstawę wspomnianych wyżej usług, w celu skutecznego wypełnienia potrzeby przejrzystości rynku wewnętrznego;
- (16) obowiązek notyfikacji powinien być przewidziany szczególnie w przypadku przepisów, które będą prawdopodobnie ewoluować w przyszłości; usługi oferowane na odległość, drogą elektroniczną, oraz na indywidualne życzenie odbiorcy usług (usług społeczeństwa informacyjnego), w świetle ich różnorodności i przyszłego rozwoju, prawdopodobnie doprowadzą do konieczności i przyczynią się do powstania największej ilości nowych zasad i przepisów; konieczne jest stworzenie przepisu regulującego notyfikację projektów zasad i przepisów odnoszących się do tych usług;
- (17) określone zasady dotyczące podjęcia i prowadzenia działalności usługowej, które mogą być realizowane w sposób opisany powyżej, powinny być więc notyfikowane nawet wówczas, gdy zawierają się one w zasadach i przepisach o bardziej ogólnym charakterze; jednakże przepisy ogólne, które nie zawierają żadnych postanowień dotyczących takich usług, nie muszą być notyfikowane;
- (18) „zasady dotyczące podjęcia i prowadzenia działalności usługowej” oznaczają zasady ustanawiające obowiązki w stosunku do usług społeczeństwa informacyjnego, takich jak te związane z dostawcami usług; usługami, i odbiorcami usług, działalnością gospodarczą, która może być prowadzona drogą elektroniczną, na odległość, oraz na indywidualne

życzenie odbiorcy usług; przykładowo zgodnie z powyższym objęte są zasady dotyczące podejmowania działalności usługowej, w szczególności te dotyczące starań o uprawnienia i licencje; przepis wyraźnie dotyczący usług społeczeństwa informacyjnego musi być traktowany jako zasada nawet wówczas, gdy stanowi on część bardziej ogólnego przepisu; z drugiej strony, nie będą objęte środki o bezpośrednim i indywidualnym charakterze dla pewnych określonych odbiorców (takich jak, na przykład, licencje telekomunikacyjne);

- (19) w oparciu o art. 60 Traktatu, zgodnie z wykładnią zawartą w orzecznictwie Trybunału Sprawiedliwości, „usługi” oznaczają usługi normalnie świadczone za wynagrodzeniem; cecha ta nie występuje w przypadku działań, które podejmuje państwo bez przesłanek ekonomicznych w kontekście jego obowiązków zwłaszcza w sferze socjalnej, kulturalnej, edukacyjnej i sądowniczej; krajowe przepisy dotyczące tych działań nie są objęte definicją o której mowa w art. 60 traktatu i nie wchodzi w zakres niniejszej dyrektywy;
- (20) niniejsza dyrektywa nie narusza zakresu dyrektywy Rady 89/552/EWG z dnia 3 października 1989 r. w sprawie koordynacji określonych postanowień ustanowionych w drodze ustawy, rozporządzenia lub przepisu administracyjnego w państwach członkowskich, dotyczących prowadzenia działalności związanej z nadawaniem programów telewizyjnych⁵, wraz z późniejszymi zmianami na mocy dyrektywy 97/36/WE Parlamentu Europejskiego i Rady⁶ lub przez wszelkie przyszłe zmiany;
- (21) niniejsza dyrektywa w żadnym wypadku nie obejmuje projektów krajowych przepisów zmierzających do transpozycji treści obowiązujących dyrektyw wspólnotowych lub oczekujących na przyjęcie, jeżeli są one już poddane określonej analizie; nie obejmuje ona również krajowych zasad i przepisów transponujących dyrektywę 89/552/EWG wraz z późniejszymi zmianami na mocy dyrektywy 97/36/WE lub przyszłych zmian, jak również krajowych zasad i przepisów transponujących lub później przyjętych w kontekście dyrektywy 97/13/WE Parlamentu Europejskiego i Rady z dnia 10 kwietnia 1997 r. w sprawie wspólnej podstawy prawnej dla ogólnych uprawnień i indywidualnych licencji na usługi telekomunikacyjne⁷;
- (22) ponadto należy uwzględnić przypadki wyjątkowe, w których krajowe zasady i przepisy mogłyby być przyjęte niezwłocznie; jest również ważne, aby działanie takie możliwe było wyłącznie w pilnych sprawach dotyczących ważnych i nie dających się przewidzieć okoliczności, o których wcześniej nie wiadano oraz których powstanie nie wiąże się z jakimkolwiek działaniem władz zainteresowanego państwa członkowskiego, tak, aby nie naruszać określonych w niniejszej dyrektywie celów, jakimi są wcześniejsze konsultacje i współpraca administracyjna;
- (23) państwo członkowskie może odroczyć o dwanaście miesięcy – lub możliwie o 18 miesięcy w przypadku wspólnego stanowiska Rady – przyjęcie projektu przepisu dotyczącego usług wyłącznie w przypadku, gdy projekt ten dotyczy kwestii, która wchodzi w zakres propozycji dyrektywy, rozporządzenia lub decyzji przedłożonej już Radzie przez Komisję; Komisja może narzucić odpowiedniemu państwu członkowskiemu taki obowiązek ustanowienia okresu przejściowego jedynie wówczas, gdy projekt krajowego przepisu

⁵ Dz.U. WE nr L 298, z 17.10.1989, str. 23.

⁶ Dz.U. WE nr L 202, z 30.07.1997, str. 1.

⁷ Dz.U. WE nr L 177, z 7.05.1997, str. 15.

obejmuje postanowienia, które nie są faktycznie spójne z propozycją przedłożoną przez Komisję;

- (24) określona w niniejszej dyrektywie definicja podstawy prawnej dla wymiany informacji i prowadzenia konsultacji na szczeblu wspólnotowym jest wstępnym warunkiem dla spójnego i efektywnego udziału Wspólnoty w pracach dotyczących kwestii związanych z aspektami prawnymi usług społeczeństwa informacyjnego w międzynarodowym kontekście;
- (25) wskazane jest, aby w kontekście funkcjonowania dyrektywy 98/34/WE Komitet, o którym mowa w art. 5, zbierał się specjalnie w celu analizy kwestii związanych z usługami społeczeństwa informacyjnego;
- (26) z tych samych powodów należy odnotować, że w przypadku wymagania, aby krajowa decyzja była na etapie projektu notyfikowana na podstawie innego aktu wspólnotowego, zainteresowane państwo członkowskie może przesłać jeden komunikat na podstawie tego drugiego aktu wskazując, że komunikat ten został wydany także dla celów niniejszej dyrektywy;
- (27) Komisja w regularnych odstępach będzie dokonywać analizy rozwoju rynku nowych usług społeczeństwa informacyjnego, szczególnie w ramach zbliżania się sfer telekomunikacji, technologii informatycznej i środków masowego przekazu, i w razie konieczności podejmie inicjatywę w celu niezwłocznego dostosowania przepisów bądź w celu wspierania europejskiego rozwoju nowych usług,

PRZYJMUJĄ NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

Artykuł 1

W dyrektywie 98/34/WE wprowadza się następujące zmiany:

1. Tytuł otrzymuje następujące brzmienie:

„Dyrektywa Parlamentu Europejskiego i Rady w sprawie ustanowienia procedury wymiany informacji w dziedzinie norm i przepisów technicznych oraz zasad dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego”;

2. Do art. 1 wprowadza się następujące zmiany:

- (a) dodaje się nowy punkt w następującym brzmieniu:

‘2. „usługa”, każda usługa społeczeństwa informacyjnego, każda usługa świadczona za wynagrodzeniem, na odległość, drogą elektroniczną, oraz na indywidualne życzenie odbiorcy usług.

Dla celów niniejszej definicji:

- „na odległość” oznacza usługę świadczoną bez jednoczesnej obecności stron,
- „drogą elektroniczną” oznacza, że usługa jest wysyłana i odbierana w miejscu przeznaczenia za pomocą sprzętu elektronicznego do przetwarzania (w tym do kompresji cyfrowej) i magazynowania danych oraz w całości przesyłana, przekazywana i otrzymywana telegraficznie, drogą radiową, za pośrednictwem środków optycznych lub innych środków elektromagnetycznych,
- „na indywidualne życzenie odbiorcy usług” oznacza, że usługa jest świadczona poprzez przekaz danych na indywidualne życzenie.

Załącznik V zawiera indykatywną listę usług nie objętych niniejszą definicją.

Niniejszej dyrektywy nie stosuje się do:

- usług nadawania programów radiowych,
 - usług nadawania programów telewizyjnych przewidzianych w art. 1 lit. a) dyrektywy 89/552/EWG^(*).
- (b) Punkty poprzednio oznaczone 2 i 3 otrzymują oznaczenie odpowiednio 3 i 4;
- (c) dodaje się nowy punkt w następującym brzmieniu:

‘5. „zasada dotycząca usług”, obowiązek natury ogólnej związany z podjęciem i prowadzeniem działalności usługowej w rozumieniu pkt. 2, w szczególności przepis dotyczący dostawcy usług, usług i odbiorcy usług, za wyjątkiem zasad, które nie dotyczą wyraźnie usług, o których mowa w tym punkcie.

Niniejszej dyrektywy nie stosuje się do przepisów związanych z kwestiami, które nie są regulowane przez prawo wspólnotowe w dziedzinie usług telekomunikacyjnych zgodnie z dyrektywą 90/387/EWG^(*).

Niniejszej dyrektywy nie stosuje się do zasad dotyczących kwestii regulowanych przez prawo wspólnotowe w dziedzinie usług finansowych, zgodnie z otwartym wykazem zawartym w załączniku VI do niniejszej dyrektywy.

Z wyjątkiem art. 8 ust. 3, niniejszej dyrektywy nie stosuje się do przepisów uchwalonych przez lub dla rynków regulowanych w rozumieniu dyrektywy 93/22/EWG lub przez bądź dla innych rynków lub instytucji wykonujących funkcje rozrachunkowe i rozliczeniowe dla tych rynków.

Dla celów niniejszej definicji:

- uważa się, że zasada jednoznacznie dotyczy usług społeczeństwa informacyjnego w przypadku gdy, biorąc pod uwagę jej przesłanki i część operacyjną, jej jednoznacznym celem lub przedmiotem wszystkich lub kilku z jej indywidualnych postanowień jest regulowanie takich usług w sposób wyraźny i ukierunkowany,

(*) Dz.U. WE nr L 298, z 17.10.1989, str.23. Dyrektywa wraz z późniejszą zmianą na mocy dyrektywy 97/36/WE (Dz.U. WE nr L 202, z 30.07.1997, str.1).`

- uważa się, że zasada nie dotyczy jednoznacznie usług społeczeństwa informacyjnego w przypadku, gdy reguluje ona takie usługi wyłącznie w sposób ukryty lub incydentalny.

(d) punkty poprzednio oznaczone od 4 do 8 otrzymują oznaczenie od 6 do 10;

(e) punkt poprzednio oznaczony 9 otrzymuje oznaczenie 11 i otrzymuje następujące brzmienie:

11. „przepis techniczny” oznacza techniczne specyfikacje i inne wymagania lub przepisy dotyczące usług, w tym stosowne przepisy administracyjne, których przestrzeganie jest obowiązkowe, *de jure* lub *de facto*, w przypadku wprowadzania na rynek, świadczenia usługi, utworzenia operatora świadczącego usługi lub stosowania na terytorium państwa członkowskiego lub jego znaczącej części, jak również ustawy, rozporządzenia lub przepisy administracyjne państw członkowskich, za wyjątkiem tych przewidzianych w art. 10, zakazujące produkcji, przywozu, wprowadzania na rynek lub wykorzystywania produktu lub utworzenia operatora świadczącego usługi.

Przepisy techniczne *de facto* obejmują:

- ustawy, rozporządzenia, przepisy administracyjne państwa członkowskiego, które odnoszą się do technicznych specyfikacji lub innych wymagań bądź zasad dotyczących usług, kodeksów zawodowych lub kodeksów postępowania, które z kolei odnoszą się do technicznych specyfikacji lub innych wymagań bądź zasad dotyczących usług, których przestrzeganie oznacza domniemanie zgodności z obowiązkami nakładanymi przez wymienione wyżej ustawy, rozporządzenia, przepisy administracyjne,
- dobrowolne umowy, których stroną są władze publiczne i które przewidują, w interesie publicznym, przestrzeganie technicznych specyfikacji lub innych wymagań bądź zasad dotyczących usług, z wyłączeniem procedur przetargowych w ramach zamówień publicznych,
- techniczne specyfikacje lub inne wymagania lub zasady dotyczące usług, które związane są z fiskalnymi lub finansowymi działaniami wpływającymi na konsumpcję produktów poprzez zachęcanie do przestrzegania takich technicznych specyfikacji lub innych wymagań bądź zasad dotyczących usług; nie uwzględnia się technicznych specyfikacji lub innych wymagań bądź zasad dotyczących usług powiązanych z krajowymi systemami ubezpieczeń społecznych.

Niniejsze przepisy obejmują przepisy techniczne przyjęte przez władze desygnowane przez państwa członkowskie oraz występujące na liście sporządzonej przez Komisję przed dniem 5 sierpnia 1999 r.^(*), w ramach Komitetu o którym mowa w art. 5.

Identyczna procedura stosowana jest przy zmianie tej listy;’

(f) Punkt poprzednio oznaczony 10 otrzymuje oznaczenie 12, a jego pierwszy akapit otrzymuje następujące brzmienie:

'12. „projekt przepisu technicznego” oznacza treść technicznej specyfikacji lub innego wymagania bądź zasady dotyczącej usług, w tym przepisy administracyjne sformułowane w celu jego uchwalenia lub prowadzące do jego uchwalenia jako przepisu technicznego, w treści będącej na etapie przygotowania, która wciąż może ulec znaczącej zmianie;'

3. W art. 6 wprowadza się następujące zmiany:

(a) do ust. 1 dodaje się następujący punkt:

„Komitet zbiera się w określonym składzie w celu analizy kwestii dotyczących usług społeczeństwa informacyjnego.”;

(b) dodaje się następujący ustęp:

‘8. W odniesieniu do zasad dotyczących usług Komisja i Komitet mogą podejmować konsultacje z osobami fizycznymi lub prawnymi z kręgów przemysłowych lub uniwersyteckich oraz w razie możliwości z reprezentatywnymi instytucjami będącymi w stanie przedstawić opinię ekspertów dotyczącą społecznych i socjo-społecznych celów i konsekwencji każdego projektu zasady dotyczącej usług, oraz uwzględnią ich rady w przypadku zgłoszenia takiego wniosku.’;

4. Szósty akapit art. 8 ust. 1 otrzymuje następujące brzmienie:

W kwestii specyfikacji technicznych lub innych wymagań bądź zasad dotyczących usług wymienionych w trzecim akapicie drugiego punktu art. 1 ust. 11, szczegółowe uwagi lub opinie Komisji lub państw członkowskich mogą dotyczyć tylko aspektu utrudniającego handel lub, w przypadku zasad dotyczących usług, swobodnego przepływu usług bądź swobody tworzenia operatorów świadczących usługi, a nie fiskalnego lub finansowego aspektu działania.’;

5. W art. 9 wprowadza się następujące zmiany:

(a) Ustępy 2 i 3 otrzymują następujące brzmienie:

‘2. Państwa członkowskie odroczą:

- na okres czterech miesięcy przyjęcie projektu przepisu technicznego w formie dobrowolnej umowy w rozumieniu drugiego akapitu drugiego ustępu art. 1 ust. 11,
- z zastrzeżeniem postanowień ustępów 3, 4 i 5, na okres sześciu miesięcy przyjęcie każdego innego projektu przepisu technicznego (za wyjątkiem projektów zasad dotyczących usług),

od daty otrzymania przez Komisję komunikatu wymienionego w art. 8 ust. 1, jeżeli Komisja lub inne państwo członkowskie w ciągu trzech miesięcy od tej daty skutecznie dostarczy szczegółową opinię, stwierdzającą, że przewidywany środek może spowodować powstanie przeszkód w swobodnym przepływie towarów w ramach rynku wewnętrznego.

(*) Dz.U. WE nr L 192, z 24.07.1990, str. 1. Dyrektywa z późniejszą zmianą na mocy dyrektywy 97/51/WE (Dz.U. WE nr L 295, z 29.10.1997, str. 23.)’;

- z zastrzeżeniem postanowień ustępów 4 i 5, na cztery miesiące przyjęcie każdego projektu zasady dotyczącej usług, od daty otrzymania przez Komisję komunikatu, o którym mowa w art. 8 ust. 1, jeżeli Komisja lub inne państwo członkowskie w ciągu trzech miesięcy od tej daty skutecznie dostarczy szczegółową opinię, że przewidywany środek może spowodować powstanie przeszkód w swobodnym przepływie usług lub swobodzie tworzenia operatorów świadczących usługi w ramach rynku wewnętrznego.

W odniesieniu do projektów zasad dotyczących usług, szczegółowe opinie z Komisji lub państw członkowskich nie mogą wpływać na środki podejmowane w ramach polityki kulturalnej, w szczególności w sferze audiowizualnej, które państwo członkowskie mogłoby przyjąć zgodnie z prawem wspólnotowym, mając na względzie swoją językową różnorodność, określone cechy narodowe i regionalne oraz dziedzictwo kulturalne. Zainteresowane państwo członkowskie przedstawi Komisji raport na temat działań, jakie proponuje podjąć na podstawie takich szczegółowych opinii. Komisja przedstawi uwagi w stosunku do tej odpowiedzi.

W stosunku do zasad dotyczących usług zainteresowane państwo członkowskie, tam gdzie to stosowne, przedstawi przesłanki, z powodu których szczegółowe opinie nie mogą być uwzględnione.

3. Za wyjątkiem projektów zasad dotyczących usług, państwa członkowskie odroczą przyjęcie projektu przepisu technicznego na okres dwunastu miesięcy od daty otrzymania przez Komisję komunikatu, o którym mowa w art. 8 ust. 1, jeżeli w ciągu trzech miesięcy od tej daty Komisja ogłosi swój zamiar zaproponowania lub przyjęcia dyrektywy, rozporządzenia lub decyzji w tej kwestii zgodnie z art. 189 Traktatu.’;

(b) Ust. 7 otrzymuje następujące brzmienie:

‘7. Przepisów ustępów 1-5 nie stosuje się w tych przypadkach, w których:

- z nagłych przyczyn spowodowanych poważnymi i nie dającymi się przewidzieć okolicznościami związanymi z ochroną zdrowia lub bezpieczeństwa, ochroną zwierząt bądź roślin, oraz z powodu zasad dotyczących usług, również polityki państwa, szczególnie w ochronie mniejszości, państwo członkowskie zobowiązane jest do przygotowania przepisów technicznych w bardzo krótkim terminie, aby uchwalić i wprowadzić je niezwłocznie bez możliwości konsultacji,
- z nagłych przyczyn spowodowanych poważnymi i nie dającymi się przewidzieć okolicznościami związanymi z ochroną bezpieczeństwa oraz integralnością systemu finansowego, szczególnie z ochroną posiadaczy lokat bankowych, inwestorów i osób ubezpieczonych, państwo członkowskie zobowiązane jest do niezwłocznego przyjęcia i implementacji zasad dotyczących usług finansowych.

W komunikacie o którym mowa w art. 8, państwo członkowskie przedstawi powody przemawiające za pilnym charakterem podjętych środków. Komisja niezwłocznie wyrazi swoją opinię na temat komunikatu. Podejmie ona stosowne działania w przypadkach kiedy procedura ta jest niewłaściwie stosowana. O powyższym Komisja będzie informować Parlament Europejski.’;

6. W art. 10 wprowadza się następujące zmiany:

(a) Pierwszy i drugi akapit ust. 1 otrzymują następujące brzmienie:

- przestrzegają wiążących wspólnotowych aktów prawnych, które powodują przyjęcie technicznych specyfikacji, lub zasad dotyczących usług,
- wypełniają obowiązki wynikające z międzynarodowych umów, które powodują przyjęcie wspólnych technicznych specyfikacji lub zasad dotyczących usług we Wspólnocie;'

(b) Szósty akapit ust. 1 otrzymuje następujące brzmienie:

- ograniczają się do zmiany przepisu technicznego w rozumieniu art. 1 ust. 11 niniejszej dyrektywy, zgodnie z wnioskiem Komisji, w celu usunięcia przeszkody w handlu lub, w przypadku usług, w swobodnym przepływie usług lub swobodzie tworzenia operatora świadczącego usługi.';

(c) Ustępy 3 i 4 otrzymują następujące brzmienie:

'3. Postanowienia ustępów 3-6 art. 9 nie dotyczą dobrowolnych umów wymienionych w drugim akapicie drugiego punktu ust. 11 art. 1.

'4. Art. 9 nie dotyczy technicznych specyfikacji lub innych wymagań bądź zasad dotyczących usług wymienionych w trzecim akapicie drugiego punktu ust. 11 art. 1.';

7. Dodaje się załączniki V i VI, które znajdują się w załączniku do niniejszej dyrektywy.

Artykuł 2

1. Do dnia 5 sierpnia 1999 państwa członkowskie wprowadzą w życie rozporządzenia i przepisy administracyjne konieczne dla zapewnienia zgodności z postanowieniami niniejszej dyrektywy, o czym poinformują Komisję.

W przypadku przyjęcia przez państwa członkowskie tych przepisów, będą one zawierać odniesienie do niniejszej dyrektywy lub też odniesienie takie będzie jej towarzyszyć podczas ich oficjalnej publikacji. Metody stosowania takich odniesień zostaną określone przez państwa członkowskie.

2. Państwa członkowskie udzielą informacji Komisji o głównych przepisach prawa krajowego przyjętych w dziedzinie objętej niniejszą dyrektywą.

Artykuł 3

Nie później niż dwa lata od daty, o której mowa w pierwszym punkcie art. 2 ust. 1, Komisja przedłoży Parlamentowi Europejskiemu i Radzie ocenę wykonania dyrektywy 98/34/WE, w szczególności w świetle rozwoju technologicznego oraz rozwoju rynku usług, o których mowa w punkcie 2 art. 1. Nie później niż trzy lata od daty, o której mowa w pierwszym punkcie art. 2 ust.

Tłumaczenie zweryfikowane przez Departament Tłumaczeń Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej w lutym 2002 roku

1, Komisja w razie konieczności przedłoży Parlamentowi Europejskiemu i Radzie propozycje zmiany wspomnianej wyżej dyrektywy.

W tym celu Komisja uwzględni wszelkie spostrzeżenia, które mogą by jej przekazane przez państwa członkowskie.

Artykuł 4

Niniejsza dyrektywa wchodzi w życie po jej publikacji w *Dzienniku Urzędowym Wspólnot Europejskich*.

Artykuł 5

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Brukseli, dnia 20 lipca 1998 r.

*W imieniu Parlamentu
Europejskiego*

J. M. GIL-ROBLES

Przewodniczący

W imieniu Rady

W. MOLTERER

Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

ZAŁĄCZNIK V

Indykatorywna lista usług nieuwzględnionych w punkcie drugim art. 1 ust. 2

1. *Usługi nieświadczony „na odległość”*

Usługi dostarczane w fizycznej obecności dostawcy i odbiorcy, nawet w przypadku stosowania przez nich urządzeń elektronicznych

- (a) badania medyczne lub leczenie w gabinecie lekarskim przy użyciu sprzętu elektronicznego w fizycznej obecności pacjenta;
- (b) konsultacja katalogu elektronicznego w sklepie, gdy klient jest na miejscu;
- (c) rezerwacja biletu lotniczego w biurze podróży za pomocą sieci komputerowej w fizycznej obecności klienta;
- (d) gry elektroniczne udostępniane w pasażach video w fizycznej obecności klienta.

2. *Usługi nieświadczony „drogą elektroniczną”*

- usługi o materialnej zawartości pomimo użycia urządzeń elektronicznych:

- (a) bankomaty do wypłaty gotówki lub automaty do sprzedaży biletów (banknoty, bilety kolejowe);
- (b) dostęp do sieci dróg, parkingów itp. opłaty za użytkowanie użycia urządzeń elektronicznych przy wejściu/wyjściu do kontrolowanego dostępu i/lub upewnienie się o poprawności wpłaty,

- usługi autonomiczne (typu „off-line”): dystrybucja CD.-romów lub oprogramowania na dyskietkach,

- usługi, które nie są dostarczane poprzez systemy elektronicznego przetwarzania:

- (a) telefoniczne usługi głosowe;
- (b) usługi faksowe
- (c) usługi świadczone przez telefonię głosową lub faks;
- (d) telefoniczne/faksowe konsultacje u lekarza
- (e) telefoniczne/faksowe konsultacje u prawnika
- (f) telemarketing

3. *Usługi nieświadczony „na indywidualne życzenie odbiorcy usług”*

Usługi świadczone poprzez przekaz danych bez indywidualnego życzenia w postaci jednoczesnego odbioru przez nieograniczoną ilość indywidualnych odbiorców (przekaz z jednego do wielu punktów);

- (a) nadawanie usług telewizyjnych (w tym video domowe, usługi na żądanie) o których mowa w art. 1 lit. a) dyrektywy 89/552/EWG

Tłumaczenie zweryfikowane przez Departament Tłumaczeń Urzędu Komitetu Integracji Europejskiej w lutym 2002 roku

- (b) nadawanie usług radiowych
- (c) teletekst (telegazeta)

ZAŁĄCZNIK VI

Indykatywna lista usług finansowych nieuwzględnionych punkcie trzecim art. 1 ust. 2

- usługi inwestycyjne
- operacje ubezpieczeniowe i reasekuracyjne
- usługi bankowe
- operacje związane z funduszami emerytalnymi
- usługi związane z operacjami w zakresie kontraktów terminowych i opcji

Usługi takie obejmują w szczególności:

- (a) usługi inwestycyjne, o których mowa w załączniku do dyrektywy 93/22/EWG⁸; usługi dotyczące zbiorowych inwestycji,
- (b) usługi uwzględnione w działalności regulowanej przez wzajemne uznanie, o której mowa w załączniku do dyrektywy 89/646/EWG⁹,
- (c) operacje realizowane w ramach działalności ubezpieczeniowej i reasekuracyjnej, o której mowa w:
 - art. 1 dyrektywy 73/239/EWG,¹⁰
 - załączniku do dyrektywy 79/267/EWG,¹¹
 - dyrektywie 64/225/EWG,¹²
 - dyrektywach 92/49/EWG¹³ i 92/96/EWG.¹⁴

⁸ Dz.U. WE nr L 141, z 11.06.1993, str. 27.

⁹ Dz.U. WE nr L 386, z 30.12.1989, str. 1. Dyrektywa wraz z późniejszą zmianą na mocy dyrektywy 92/30/EWG (Dz.U. WE nr L 110, z 28.04.1992, str. 52).

¹⁰ Dz.U. WE nr L 228, z 16.08.1973, str. 3. Dyrektywa wraz z późniejszą zmianą na mocy dyrektywy 92/49/EWG (Dz.U. WE nr L 228, z 11.08.1992, str. 1).

¹¹ Dz.U. WE nr L 63, z 13.03.1979, str. 1. Dyrektywa wraz z późniejszą zmianą na mocy dyrektywy 90/619/EWG (Dz.U. WE nr L 330, z 29.11.1992, str. 52).

¹² Dz.U. WE nr L 56, z 4.04.1964, str. 878/64. Dyrektywa wraz z późniejszą zmianą na mocy Aktu Przystąpienia z 1973 r.

¹³ Dz.U. WE nr L 228, z 11.08.1992, str. 1.

¹⁴ Dz.U. WE nr L 360, z 9.12.1992, str. 1.

DYREKTYWA RADY

z dnia 3 października 1989 r.

w sprawie koordynacji określonych przepisów przyjętych w drodze ustaw, rozporządzeń lub działań administracyjnych w państwach członkowskich w zakresie emisji programów telewizyjnych

(89/552/EWG)

RADA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

uwzględniając Traktat ustanawiający Europejską Wspólnotę Gospodarczą, w szczególności jego art. 57 ust. 2 oraz art. 66,

uwzględniając wniosek Komisji¹,

uwzględniając opinię Parlamentu Europejskiego²,

uwzględniając opinię Komitetu Ekonomiczno-Społecznego³,

a także mając na uwadze, co następuje:

zgodnie z postanowieniami Traktatu cele Wspólnoty obejmują tworzenie coraz ściślejszej unii między narodami Europy, działanie na rzecz bliższych stosunków pomiędzy państwami należącymi do Wspólnoty, gospodarczego oraz społecznego postępu w tych państwach poprzez podejmowanie wspólnych działań mających na celu eliminację barier dzielących Europę, zapewnienie stałej poprawy warunków życia narodów, a także ochronę i umacnianie pokoju i wolności;

Traktat przewiduje utworzenie wspólnego rynku, a w tym zniesienie wszelkich przeszkód swobodnego przepływu usług pomiędzy państwami członkowskimi oraz powstanie systemu chroniącego przed zniekształcaniem konkurencji na wspólnym rynku;

programy nadawane ponadgranicznie za pomocą różnych technologii są jednym ze sposobów dążenia do osiągnięcia celów Wspólnoty; należy przyjąć środki umożliwiające i zapewniające przejście od rynków krajowych do wspólnego rynku produkcji i dystrybucji programów oraz określić warunki uczciwej konkurencji bez uszczerbku dla roli o charakterze użyteczności publicznej odgrywanej przez telewizję;

Rada Europy przyjęła Europejską konwencję o telewizji ponadgranicznej;

Traktat stanowi podstawę wydania dyrektyw w sprawie koordynacji przepisów prawnych w celu ułatwienia podejmowania działalności przez osoby działające na własny rachunek;

nadawanie programów telewizyjnych stanowi, w zwykłych okolicznościach, usługę w rozumieniu Traktatu;

¹ Dz.U. WE nr C 179, z 17.07.1986, str. 4.

² Dz.U. WE nr C 49, z 22.02.1988, str. 53 oraz Dz.U. WE nr C 158, z 26.06.1989.

³ Dz.U. WE nr C 232, z 31.08.1987, str. 29.

Traktat przewiduje swobodny przepływ wszelkich rodzajów usług świadczonych za wynagrodzeniem, niezależnie od ich treści kulturalnych lub innych oraz bez ograniczeń w stosunku do obywateli państw członkowskich posiadających siedzibę lub miejsce zamieszkania w państwie Wspólnoty innym niż państwo, w którym znajdują się odbiorcy usług;

prawo to dotyczące nadawania i dystrybucji usług telewizyjnych jest także szczególnym odzwierciedleniem ogólnej zasady Wspólnoty, a mianowicie wolności wyrażania opinii, o której mowa w art. 10 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności ratyfikowanej przez wszystkie państwa członkowskie; z tego powodu wydawanie dyrektyw dotyczących nadawania i rozpowszechniania programów telewizyjnych musi zapewnić ich swobodny przepływ w świetle postanowień wyżej wymienionego artykułu oraz podlegać wyłącznie ograniczeniom określonym w ust. 2 tego samego artykułu oraz art. 56 ust. 1 Traktatu;

ustawy, rozporządzenia i środki administracyjne w państwach członkowskich w zakresie podejmowania działalności przez nadawców programów telewizyjnych oraz operatorów telewizji kablowych zawierają rozbieżne przepisy, a niektóre z nich mogą zakłócać swobodny przepływ programów w ramach Wspólnoty oraz przyczynić się do zniekształcenia konkurencji na wspólnym rynku;

zgodnie z postanowieniami Traktatu należy znieść wszelkie takie ograniczenia swobody świadczenia usług nadawczych we Wspólnocie;

zniesieniu ograniczeń winna towarzyszyć koordynacja właściwych przepisów prawnych zmierzająca do ułatwienia profesjonalnego wykonywania działalności, o której mowa powyżej oraz, w ogólniejszym zarysie, swobody przepływu informacji i poglądów w ramach Wspólnoty;

w konsekwencji jest konieczne, a zarazem wystarczające, aby nadawanie wszelkich programów telewizyjnych było zgodne z przepisami prawa obowiązującymi w państwie członkowskim z którego pochodzą;

niniejsza dyrektywa określa minimalne zasady niezbędne dla zapewnienia swobody emisji programów; nie wpływa ona zatem na odpowiedzialność państw członkowskich i ich organów w zakresie czynności organizacyjnych - w tym systemu koncesjonowania, zezwoleń administracyjnych, opodatkowania i finansowania, a także treści programowych; umożliwi to utrzymanie niezależnego rozwoju kulturalnego państw członkowskich oraz zachowanie różnorodności kulturowej we Wspólnocie;

w ramach wspólnego rynku konieczne jest, by wszelkie programy powstające w ramach Wspólnoty oraz przeznaczone do odbioru na terytorium Wspólnoty, a w szczególności programy przeznaczone do odbioru w innym państwie członkowskim, winny być zgodne z prawem państwa członkowskiego z którego pochodzą, dotyczącym nadawania programów przeznaczonych do powszechnego odbioru w tym państwie członkowskim oraz z przepisami niniejszej dyrektywy;

wymóg by państwo członkowskie, z którego program pochodzi, odpowiadało za zgodność programów z prawem krajowym objętym niniejszą dyrektywą uznaje się za wystarczający na gruncie prawa wspólnotowego do zapewnienia swobodnego przepływu programów bez konieczności zastosowania wtórnej kontroli w państwie członkowskim, które jest odbiorcą programu; jednakże, w drodze wyjątku oraz w ściśle określonych warunkach, państwo członkowskie, które jest odbiorcą programu, może tymczasowo zawiesić retransmisję programów telewizyjnych;

państwo członkowskie musi przeciwdziałać wszelkim działaniom mogącym zagrozić swobodzie przepływu oraz wymianie handlowej programami telewizyjnymi, a także działaniom mogącym prowadzić do tworzenia pozycji dominującej nadawcy stanowiącej ograniczenie pluralizmu i swobody nadawania informacji telewizyjnych oraz całemu sektorowi wymiany informacji;

niniejsza dyrektywa ogranicza się do określenia zasad nadawania programów telewizyjnych, nie wpływa na obecne lub przyszłe działania harmonizacyjne Wspólnoty, w szczególności zaspakaja obowiązkowe wymogi dotyczące ochrony konsumenta oraz uczciwej konkurencji i transakcji handlowych;

niemniej jednak konieczna jest koordynacja, aby ułatwić osobom oraz przedsiębiorstwom produkującym programy o treściach kulturowych rozpoczęcie i prowadzenie działalności;

minimalne wymogi dotyczące wszelkich publicznych lub prywatnych programów telewizyjnych w ramach europejskich produkcji audiowizualnych stanowią środek promowania produkcji, niezależnej produkcji oraz rozpowszechniania tych programów we wspomnianej branży oraz stanowią dopełnienie do innych instrumentów sprzyjających realizacji tego samego celu, które zostaną lub zostały już zaproponowane;

w związku z powyższym należy propagować powstanie rynków o odpowiedniej wielkości dla produkcji telewizyjnych w państwach członkowskich gwarantujących zwrot z inwestycji nie tylko poprzez ustanowienie wspólnych zasad otwierających rynki krajowe, lecz także poprzez popieranie produkcji europejskiej, jeśli jest to możliwe, oraz zapewnienie, przy zastosowaniu właściwych środków, jej większościowego udziału w programach telewizyjnych w państwach członkowskich; w celu umożliwienia kontroli stosowania tych zasad państwa członkowskie będą składać Komisji sprawozdania z wykonania proporcji zarezerwowanych w niniejszej dyrektywie dla utworów europejskich oraz niezależnych produkcji; w celu obliczenia tych proporcji należy uwzględnić szczególną sytuację Republiki Grecji oraz Republiki Portugalii; Komisja musi informować państwa członkowskie o wspomnianych sprawozdaniach, którym towarzyszyć będzie, jeśli to konieczne, opinia uwzględniająca w szczególności postęp w stosunku do lat ubiegłych, udział audycji premierowych w programie, szczególne warunki funkcjonowania nowych stacji telewizyjnych oraz szczególną sytuację państw o niskich zdolnościach produkcyjnych w dziedzinie programów audiowizualnych lub ograniczonych obszarach językowych;

w tym celu należy zdefiniować pojęcie "utwory europejskie" nie ograniczając możliwości określenia przez państwa członkowskie bardziej szczegółowych definicji dotyczących nadawców podlegających jurysdykcji tych państw członkowskich zgodnie z art. 3 ust. 1, stosownie do przepisów prawa wspólnotowego oraz celów niniejszej dyrektywy;

ważne jest poszukiwanie nowych instrumentów oraz procedur zgodnych z przepisami prawa Wspólnoty w celu propagowania realizacji tych celów mając na uwadze przyjęcie stosownych środków zachęcających do podejmowania działalności oraz rozwoju europejskiej produkcji audiowizualnej i jej rozpowszechniania, szczególnie w państwach o niskich zdolnościach produkcyjnych lub ograniczonych obszarach językowych;

krajowe systemy pomocy na rzecz rozwoju produkcji europejskich mogą być stosowane, o ile są one zgodne z prawem Wspólnoty;

zarezerwowanie, o ile jest to potrzebne, określonej proporcji programów dla produkcji niezależnych, stworzonych przez producentów niezależnych od nadawców, będzie działać stymulująco na powstawanie nowych źródeł produkcji telewizyjnych, w szczególności małych i średnich przedsiębiorstw; w ten sposób powstaną nowe możliwości wykorzystania zdolności twórczych oraz

możliwości zatrudnienia w zawodach kulturowych i pracowników w sferze kultury; definicja niezależnego producenta przyjęta przez państwa członkowskie winna uwzględniać ten cel poprzez odpowiednie uwzględnienie małych i średnich producentów oraz zezwalać na udział finansowy filii koprodukcyjnych instytucji telewizyjnych;

niezbędne jest wdrożenie w państwach członkowskich środków zapewniających upływ określonego czasu pomiędzy pierwszym pokazem kinowym i telewizyjnym danego utworu;

w celu opracowania bardziej aktywnej polityki wspierania danego języka, państwa członkowskie mogą wprowadzić bardziej szczegółowe lub ostrzejsze zasady w oparciu o kryteria językowe, o ile będą one zgodne z zasadami Wspólnoty oraz nie będą dotyczyły retransmisji programów powstałych w innym państwie członkowskim;

w celu zabezpieczenia pełnej i właściwej ochrony interesów konsumentów jako widzów programów, należy określić pewne minimalne zasady i standardy w odniesieniu do reklamy telewizyjnej, a państwa członkowskie muszą zachować prawo do określania bardziej szczegółowych bądź bardziej restrykcyjnych przepisów lub w pewnych okolicznościach, do nakładania odrębnych warunków na nadawców telewizyjnych znajdujących się pod ich jurysdykcją;

zgodnie z prawem Wspólnoty oraz w odniesieniu do programów przeznaczonych jedynie do odbioru na terytorium danego państwa członkowskiego, które nie mogą być odbierane, pośrednio bądź bezpośrednio, w jednym lub kilku innych państwach członkowskich, państwa członkowskie muszą mieć możliwość określania odrębnych warunków emisji reklam oraz wprowadzania różnych kwot reklamowych w celu ułatwienia emisji tych programów;

konieczne jest wprowadzenie zakazu reklamy telewizyjnej papierosów oraz wyrobów tytoniowych, w tym także pośrednich form reklamy, które choć nie wymieniają bezpośrednio nazw wyrobów tytoniowych, mają na celu ominięcie zakazu reklamy tych produktów poprzez używanie nazwy gatunku, symboli i innych wyróżniających cech wyrobów tytoniowych lub nazwy firmowej przedsiębiorstwa, którego główna lub najbardziej znana działalność polega na produkcji i sprzedaży tych wyrobów;

konieczne jest także wprowadzenie zakazu reklamy telewizyjnej leków i środków leczniczych dostępnych jedynie na receptę w państwie członkowskim, jurysdykcji którego podlega nadawca, oraz ścisłych kryteriów reklamy wyrobów alkoholowych;

w świetle rosnącego znaczenia sponsorów w finansowaniu programów, należy określić zasady dotyczące sponsorowania;

należy wprowadzić zasady ochrony fizycznego, umysłowego oraz moralnego rozwoju małoletnich w programach i reklamie;

pomimo faktu, iż nadawcy są zobowiązani do zapewnienia rzetelnego i prawdziwego przedstawiania faktów w programach, ważne jest jednakże, by byli zobowiązani w szczególny sposób do gwarantowania prawa do odpowiedzi lub równoważnych środków tak, by każda osoba, której uzasadnione interesy zostały naruszone w emitowanym programie mogła skutecznie dochodzić swoich praw poprzez prawo do odpowiedzi lub zastosować inne środki zaradcze,

PRZYJMUJE NINIEJSZĄ DYREKTYWĘ:

ROZDZIAŁ I

Definicje

Artykuł 1

Do celów niniejszej dyrektywy:

- a) „nadawanie programów telewizyjnych” oznacza pierwotną emisję przewodową lub bezprzewodową, w tym także transmisję satelitarną, w formie kodowanej bądź niekodowanej, programów telewizyjnych przeznaczonych do powszechnego odbioru. Pod tym określeniem rozumie się także przesyłanie programów pomiędzy nadawcami w celu ich powszechnej emisji. Termin ten nie obejmuje usług komunikacyjnych zajmujących się dostarczaniem informacji lub innych treści na indywidualne zapotrzebowanie, takich jak: usługi telefaksowe, elektroniczne banki danych oraz inne podobne usługi;
- b) „reklama telewizyjna” oznacza wszelką formę ogłoszeń emitowanych za opłatą lub inną formą wynagrodzenia bądź w celach promocyjnych przez przedsiębiorstwa prywatne bądź publiczne, mających związek z ich działalnością handlową, gospodarczą, rzemieślniczą lub zawodową oraz mających na celu promocję towarów i usług, również w dziedzinie handlu nieruchomościami, a także prawa i obowiązki, w zamian za zapłatę. Niezależnie od celów art. 18 nie wyklucza to bezpośrednich odpłatnych ofert publicznych względem sprzedaży, kupna lub wynajmu produktów oraz świadczonych usług.
- c) „reklama ukryta” oznacza przedstawianie za pomocą słów lub obrazów towarów, usług nazwy, marki lub działalności producenta tych towarów bądź osoby świadczącej usługi w programach, gdzie przedstawianie takie jest zamierzoną czynnością nadawcy mającą pełnić funkcję reklamy oraz wprowadzać odbiorców w błąd co do jej postaci. Takie przedstawianie zostanie uznane za zamierzone w szczególności wówczas, gdy jest wykonywane za zapłatą lub wynagrodzeniem;
- c) „sponsorowanie” oznacza wszelkiego rodzaju wpłaty przekazane przez prywatne lub publiczne przedsiębiorstwo nie prowadzące działalności związanej z nadawaniem programów telewizyjnych bądź produkcją utworów audiowizualnych, na rzecz finansowania programów telewizyjnych w celu promocji własnej firmy, znaku towarowego, wizerunku, działalności bądź produktów;

ROZDZIAŁ II

Przepisy ogólne

Artykuł 2

1. Każde państwo członkowskie zapewnia, iż wszelkie programy telewizyjne
 - transmitowane przez nadawców podlegających jurysdykcji tego państwa
 - lub transmitowane przez nadawców, którzy nie podlegając jurysdykcji żadnego z państw członkowskich wykorzystują częstotliwość lub pojemność satelity przyznaną przez to państwo lub stację dosyłową do satelity zlokalizowaną na terytorium tego państwa członkowskiego, są zgodne z przepisami dotyczącymi programów przeznaczonych do powszechnego odbioru w tym państwie członkowskim.

2. Państwa członkowskie zagwarantują swobodę odbioru i nie będą ograniczać retransmisji na swoim terytorium programów telewizyjnych nadawanych z innych państw członkowskich z powodów, które zostały objęte przepisami niniejszej dyrektywy. Państwa członkowskie mogą tymczasowo ograniczyć retransmisję programów telewizyjnych pod warunkiem, iż spełnione są następujące warunki:
 - a) jeśli program telewizyjny nadawany z innego państwa członkowskiego w sposób jawny, w stopniu poważnym i ciężkim narusza art.22;
 - b) w okresie poprzednich 12 miesięcy, nadawca co najmniej dwukrotnie naruszył te same przepisy;
 - c) dane państwo członkowskie powiadomiło nadawcę oraz Komisję na piśmie o domniemanych naruszeniach oraz o swoim zamiarze ograniczenia retransmisji w celu przeciwdziałania kolejnym naruszeniom;
 - d) konsultacje prowadzone przez Komisję z państwem członkowskim, z którego transmitowany jest program nie doprowadziły do polubownego rozwiązania w terminie 15 dni od powiadomienia, o którym mowa w lit. c) powyżej, a domniemane naruszenia trwają nadal.

Komisja upewni się co tego, czy ograniczenie retransmisji jest zgodne z prawem Wspólnoty. Komisja może poprosić zainteresowane państwo członkowskie o zniesienie ograniczenia retransmisji w trybie natychmiastowym, jeśli narusza ono prawo Wspólnoty. To postanowienie nie wpływa na zastosowanie innego postępowania, środków prawnych lub sankcji nakładanych przez państwo członkowskie na nadawcę, który podlega jego jurysdykcji z tytułu naruszeń, o których mowa powyżej.

3. Niniejsza dyrektywa nie stosuje się do programów telewizyjnych, przeznaczonych do odbioru wyłącznie w państwach nie będących członkami i nie odbieranych bezpośrednio i pośrednio w jednym lub więcej państwach członkowskich.

Artykuł 3

1. Państwa członkowskie mogą wprowadzić bardziej szczegółowe lub surowsze przepisy w dziedzinach objętych niniejszą dyrektywą w odniesieniu do nadawców podlegających jurysdykcji danego państwa członkowskiego.
2. Państwa członkowskie zapewnią, poprzez zastosowanie odpowiednich środków w ramach własnego ustawodawstwa, stosowanie przepisów niniejszej dyrektywy przez nadawców podlegających jurysdykcji tego państwa członkowskiego.

ROZDZIAŁ III

Promocja dystrybucji i produkcji programów telewizyjnych

Artykuł 4

1. Jeśli będzie to konieczne, państwa członkowskie zapewnią za pomocą odpowiednich środków, zarezerwowanie przez nadawców większości łącznego czasu nadawania programu dla utworów europejskich, w rozumieniu art. 6, z wyłączeniem czasu przeznaczanego na

nadawanie wiadomości, wydarzeń sportowych, gier, reklamy i przekazów tekstowych. Mając na uwadze zadania nadawcy wobec odbiorców w zakresie informacji, edukacji, kultury oraz rozrywki, proporcja ta będzie osiągana stopniowo, z zastosowaniem odpowiednich kryteriów.

3. Jeżeli nie jest możliwe osiągnięcie proporcji zgodnie z ust. 1, należy przyjąć niższą, jednakże nie powinna ona być niższa niż średnia dla danego państwa członkowskiego w 1988 r.

W przypadku Republiki Grecji oraz Republiki Portugalii, rok 1988 zastępuje się rokiem 1990.

3. Od 3 października 1991 r. co dwa lata państwa członkowskie będą składać Komisji sprawozdanie ze stosowania niniejszego artykułu oraz art. 5.

Sprawozdanie to będzie zawierać w szczególności dane statystyczne dotyczące osiągnięcia proporcji, o której mowa w niniejszym artykule oraz art. 5 dla każdego z programów telewizyjnych podlegających jurysdykcji danego państwa członkowskiego, przyczyny nie uzyskania tej proporcji w indywidualnych przypadkach oraz podjęte lub ustanowione środki mające na celu umożliwienie osiągnięcia wymaganej proporcji.

Komisja będzie informować inne państwa członkowskie oraz Parlament Europejski o wspomnianych sprawozdaniach oraz, jeśli to konieczne, wyda opinię dotyczącą sprawozdania. Komisja zapewni stosowanie niniejszego artykułu oraz art. 5 zgodnie z postanowieniami Traktatu. Komisja może uwzględnić w wydawanej przez siebie opinii postęp osiągnięty w stosunku do lat ubiegłych, udział audycji telewizyjnych emitowanych po raz pierwszy w programie, szczególne uwarunkowania w przypadku nowych nadawców programów telewizyjnych oraz specyficzną sytuację państw o niskich zdolnościach produkcyjnych w dziedzinie programów audiowizualnych lub ograniczonych obszarach językowych.

4. Rada dokona oceny wdrożenia niniejszego artykułu na podstawie sprawozdania Komisji oraz towarzyszących im projektów nowelizacji, jeśli okażą się potrzebne, nie później niż pod koniec piątego roku od daty przyjęcia niniejszej dyrektywy.

W tym celu, sprawozdanie Komisji będzie uwzględniać, na podstawie informacji dostarczonych przez państwa członkowskie, zgodnie z ust. 3, rozwój rynku Wspólnoty oraz sytuację międzynarodową.

Artykuł 5

Jeśli będzie to konieczne, państwa członkowskie zapewnią za pomocą odpowiednich środków, zarezerwowanie przez nadawców co najmniej 10% czasu nadawania programu lub, wedle uznania państwa członkowskiego, co najmniej 10% budżetu programowego dla utworów europejskich wyprodukowanych przez producentów niezależnych od nadawców, z wyłączeniem czasu przeznaczanego na nadawanie wiadomości, wydarzeń sportowych, gier, reklamy i przekazów tekstowych. Mając na uwadze informacyjne, edukacyjne, kulturalne oraz rozrywkowe zadania nadawcy wobec odbiorców, proporcja ta będzie osiągana stopniowo, z zastosowaniem odpowiednich kryteriów; musi ona zostać osiągnięta także poprzez rezerwowanie odpowiedniego udziału dla utworów nowych, tzn. utworów nadawanych w okresie pięciu lat od daty ich produkcji.

Artykuł 6

1. W rozumieniu niniejszego rozdziału, termin „twory europejskie” oznaczają:
 - a) twory pochodzące z państw członkowskich Wspólnoty oraz w odniesieniu do nadawców telewizyjnych podlegających jurysdykcji Republiki Federalnej Niemiec, twory z terytorium Niemiec, nie objętych działaniem Ustawy Zasadniczej, o ile twory te spełniają wymogi ust.2;
 - b) twory pochodzące z europejskich państw trzecich, które przystąpiły do Europejskiej konwencji o telewizji ponadgranicznej Rady Europy, spełniające wymogi określone w ust. 2;
 - c) twory pochodzące z europejskich państw trzecich spełniające wymogi określone w ust. 3.
2. Twory, o których mowa w ust. 1 litery a) i b) są utworami wyprodukowanymi przez autorów oraz wykonawców zamieszkałych w jednym lub kilku państwach, o których mowa w ust. 1 litery a) i b), o ile spełniają one jeden z następujących trzech warunków:
 - a) są wykonane przez jednego lub kilku producentów posiadających siedzibę w jednym lub kilku państwach; lub
 - b) produkcja jest nadzorowana i kontrolowana przez jednego lub kilku producentów posiadających siedzibę w jednym lub kilku państwach; lub
 - c) udział współproducentów z tych państw w łącznych kosztach produkcji jest większościowy, a współprodukcja nie jest kontrolowana przez jednego lub kilku producentów posiadających siedzibę poza tymi państwami.
3. Twory, o których mowa w ust. 1 lit. c) są utworami samodzielnymi lub współprodukcjami z producentami posiadającymi siedzibę w jednym lub kilku państwach członkowskich, z którymi Wspólnota zawarła umowy dotyczące produkcji w sektorze audiowizualnym zgodnie z procedurami zawartymi w Traktacie, jeśli twory te są utworami wyprodukowanymi głównie przez autorów oraz wykonawców zamieszkałych w jednym lub kilku państwach europejskich.
4. Twory, które nie są utworami europejskimi w rozumieniu ust. 1, lecz zostały wyprodukowane głównie przez autorów oraz wykonawców zamieszkałych w jednym lub kilku państwach członkowskich, zostaną uznane za twory europejskie, proporcjonalnie do udziału współproducentów ze Wspólnoty w łącznych kosztach produkcji.

Artykuł 7

Państwa członkowskie zapewnią, by nadawcy podlegający ich jurysdykcji nie emitowali utworów kinematograficznych przed upływem dwóch lat od ich pierwszej projekcji kinowej w jednym z państw członkowskich, o ile nie zostało zawarte odmienne porozumienie pomiędzy właścicielami praw a nadawcami; w przypadku utworów kinematograficznych, zrealizowanych w koprodukcji z nadawcą, okres ten wynosi jeden rok.

Artykuł 8

Państwa członkowskie mogą, jeżeli uważają to za konieczne ze względu na cele polityki językowej, przy uwzględnieniu prawa wspólnotowego, przyjąć bardziej szczegółowe lub surowsze przepisy, dotyczące w szczególności kryteriów językowych, w odniesieniu do niektórych lub wszystkich programów nadawców telewizyjnych, podlegających ich jurysdykcji.

Artykuł 9

Przepisy niniejszego rozdziału nie mają zastosowania do programów telewizyjnych przeznaczonych do lokalnego odbioru oraz nie wchodzących w skład programu ogólnokrajowego.

ROZDZIAŁ IV

Reklamy telewizyjne i sponsorowanie

Artykuł 10

1. Reklamy telewizyjne powinny być łatwo rozpoznawalnym elementem programu oraz powinny być wyodrębnione z innych elementów programu za pomocą przerywników optycznych oraz/lub akustycznych.
2. Pojedynczo emitowane reklamy powinny być wyjątkiem.
3. W reklamie nie wolno stosować technik podprogowych.
4. Zakazana jest reklama ukryta.

Artykuł 11

1. Bloki reklamowe powinny być emitowane pomiędzy programami. Jeśli przestrzegane są warunki określone w ustępach 2-5, bloki mogą być emitowane w trakcie programu w sposób zapewniający zachowanie integralności oraz wartości programu, uwzględniając naturalne przerwy, czas trwania oraz rodzaj programu, a także nie naruszając uprawnień posiadaczy praw do programu.
2. W przypadku programu składającego się z kilku niezależnych części, lub w przypadku programów sportowych bądź podobnych programów zawierających przerwy, reklamy będą nadawane wyłącznie w przerwach lub pomiędzy odrębnymi częściami programu.
3. Nadawanie utworów audiowizualnych, takich jak filmy fabularne lub filmy wyprodukowane dla telewizji (wyłączając cykle, seriale, programy rozrywkowe oraz dokumentalne) mogą być przerywane raz na 45 minut, jeśli czas trwania programów przekracza 45 minut. Dozwolone jest dodatkowe przerywanie utworu, jeśli zaplanowany czas trwania utworu przekracza o 20 minut dwa lub kilka pełnych okresów 45 minutowych.
4. Programy inne niż te określone w ust. 2 mogą być przerywane przez bloki reklamowe, jeśli pomiędzy kolejnymi przerwami w programie na reklamę lub upłynęło co najmniej 20 minut.

5. Reklamy nie mogą być nadawane w trakcie nadawania obrządków religijnych. Wiadomości i programy publicystyczne, programy dokumentalne, religijne oraz programy dla dzieci nie mogą być przerywane w celu nadania reklamy, jeśli zaplanowany czas ich trwania nie przekracza 30 minut. Jeśli zaplanowany czas trwania tych programów przekracza 30 minut, stosuje się przepisy poprzedniego ustępu.

Artykuł 12

1. Reklamy telewizyjne nie mogą:
- podważać szacunku dla ludzkiej godności,
 - zawierać treści dyskryminujących z powodu rasy, płci lub narodowości,
 - obrażać przekonań religijnych oraz politycznych,
 - zachęcać do postępowania zagrażającego życiu i zdrowiu,
 - zachęcać do postępowania szkodzącego ochronie środowiska.

Artykuł 13

Reklama telewizyjna papierosów oraz wyrobów tytoniowych jest zakazana.

Artykuł 14

Niedozwolona jest reklama telewizyjna leków oraz środków leczniczych dostępnych jedynie na receptę w państwie członkowskim, którego jurysdykcji podlega nadawca.

Artykuł 15

Reklamy telewizyjne napojów alkoholowych powinny spełniać następujące kryteria:

- nie mogą być specjalnie skierowane do małoletnich, a w szczególności przedstawiać małoletnich spożywających napoje alkoholowe,
- nie mogą łączyć spożywania alkoholu ze zwiększoną wydolnością fizyczną bądź kierowaniem pojazdami,
- nie mogą tworzyć wrażenia, iż spożywanie alkoholu ma pozytywny wpływ na sukces społeczny bądź seksualny,
- nie powinny zawierać stwierdzeń, iż alkohol posiada właściwości lecznicze, jest środkiem stymulującym, uspakajającym lub sposobem rozwiązywania konfliktów osobistych,
- nie powinny zachęcać do nieumiarkowanego spożycia alkoholu bądź przedstawiać abstynencji lub umiarkowanego spożycia w negatywny sposób,
- nie powinny podkreślać wysokiej zawartości alkoholu w napojach alkoholowych jako cechy wpływającej pozytywnie na jakość napoju.

Artykuł 16

Reklamy telewizyjne nie mogą powodować szkód moralnych lub fizycznych u małoletnich. W związku z powyższym, w celu ochrony małoletnich reklamy powinny spełniać następujące kryteria:

- a) nie powinny bezpośrednio nawoływać małoletnich do nabywania produktów lub usług wykorzystując ich brak doświadczenia lub łatwowierność,
- b) nie powinny bezpośrednio zachęcać małoletnich do wywierania perswazji na rodziców lub inne osoby w celu skłonienia ich do zakupu reklamowanych produktów lub usług,
- c) nie powinny wykorzystywać szczególnego rodzaju zaufania małoletnich, jakie pokładają oni w rodzicach, nauczycielach i innych osobach,
- d) nie powinny w nieuzasadniony sposób pokazywać małoletnich w niebezpiecznych sytuacjach.

Artykuł 17

1. Sponsorowane programy telewizyjne powinny spełniać następujące wymogi:
 - a) treść i czas nadawania sponsorowanych programów nie może w żadnych okolicznościach podlegać takim wpływom sponsora, by mógł on ograniczyć odpowiedzialność i niezależność redaktorską nadawcy w odniesieniu do programów,
 - b) sponsor winien być wyraźnie oznaczony poprzez podanie nazwy oraz/lub logo sponsora na początku oraz/lub na końcu programu;
 - c) nie mogą zachęcać do zakupu lub wynajęcia produktów lub usług sponsora lub osoby trzeciej, w szczególności poprzez specjalne promocyjne odniesienia do tych produktów bądź usług.
2. Programy telewizyjne nie mogą być sponsorowane przez osoby fizyczne bądź prawne, których główna działalność polega na produkcji lub sprzedaży produktów lub usług, których reklama jest zabroniona zgodnie z artykułami 13 i 14.
3. Wiadomości i programy publicystyczne nie mogą być sponsorowane.

Artykuł 18

1. Czas nadawania bloków reklamowych, nie może przekraczać 15% dobowego czasu nadawania programu. Udział ten może być zwiększony do 20%, jeżeli obejmuje on takie formy reklamy jak bezpośrednia oferta sprzedaży, kupna lub wynajmu produktów lub świadczenia usług skierowana do widzów, przy czym czas trwania okienek reklamowych nie przekracza łącznie 15 %
2. Czas nadawania bloków reklamowych w trakcie godziny zegarowej nie może przekraczać 20%.

3. Niezależnie od przepisów ust.1 czas nadawania takich form reklamy jak bezpośrednie oferty sprzedaży, kupna lub wynajmu produktów lub świadczenia usług skierowane do widzów nie powinien przekroczyć jednej godziny dziennie.

Artykuł 19

Państwa członkowskie mogą, względem nadawców telewizyjnych podlegających ich jurysdykcji, przyjąć surowsze niż w art.18 przepisy dotyczące czasu i sposobu nadawania programów w celu pogodzenia popytu na reklamy telewizyjne z interesem publicznym przy szczególnym uwzględnieniu:

- a) roli telewizji w dostarczaniu informacji, edukacji, kultury i rozrywki,
- b) ochrony pluralizmu informacji i mediów.

Artykuł 20

Bez uszczerbku dla art. 3 państwa członkowskie mogą, z zastrzeżeniem przestrzegania prawa Wspólnoty, wprowadzić inne warunki niż warunki określone w art. 11 ust. 2-5 oraz art. 18 w odniesieniu do programów przeznaczonych do odbioru wyłącznie na terytorium danego państwa członkowskiego, które nie mogą być odbierane, pośrednio lub bezpośrednio, w innym lub w innych państwach członkowskich.

Artykuł 21

Państwa członkowskie, w ramach swoich przepisów prawnych, zapewnią zastosowanie odpowiednich środków względem programów telewizyjnych, w których nie są przestrzegane przepisy niniejszego rozdziału, w celu zagwarantowania ich przestrzegania.

ROZDZIAŁ V

Ochrona małoletnich

Artykuł 22

Państwa członkowskie podejmą odpowiednie środki w celu zapewnienia, iż nadawcy podlegający ich jurysdykcji nie nadają jakichkolwiek programów mogących mieć poważny i zarazem szkodliwy wpływ na fizyczny, umysłowy lub moralny, rozwój małoletnich, w szczególności programów pornograficznych lub przedstawiających przemoc. Środki, o których mowa w ust. 1 obejmą także inne programy, które mogłyby negatywnie wpłynąć na rozwój fizyczny, umysłowy lub moralny małoletnich, za wyjątkiem okoliczności, w których poprzez dobór odpowiedniego czasu emisji lub zastosowania środków technicznych zapewni się, iż małoletni nie uzyskają dostępu wzrokowego lub słuchowego do tego rodzaju programów.

ROZDZIAŁ VI

Prawo do odpowiedzi

Artykuł 23

1. Bez uszczerbku dla innych przepisów prawa cywilnego, administracyjnego bądź karnego przyjętych przez państwa członkowskie, każda osoba fizyczna lub prawna, niezależnie od jej narodowości, której uzasadniony interes, a w szczególności reputacja oraz dobre imię, zostały naruszone poprzez podanie nieprawdziwych informacji w programie telewizyjnym, musi posiadać prawo do odpowiedzi lub równoważnych środków prawnych.
2. Prawo do odpowiedzi lub równoważnych środków prawnych będzie stosowane w odniesieniu do wszystkich nadawców podlegających jurysdykcji danego państwa członkowskiego.
3. Państwa członkowskie podejmą środki niezbędne dla wprowadzenia prawa do odpowiedzi lub równoważnych środków prawnych oraz określą procedurę postępowania przy ich zastosowaniu. W szczególności, państwa członkowskie zapewnią odpowiedni termin na udzielenie odpowiedzi a także wprowadzą procedury umożliwiające właściwe korzystanie z prawa do odpowiedzi lub równoważnych środków przez osoby fizyczne lub prawne zamieszkałe lub posiadające siedzibę w danym państwie członkowskim.
4. Wniosek o stosowanie prawa do odpowiedzi lub równoważnych środków może zostać odrzucony, jeśli odpowiedź nie jest uzasadniona na podstawie warunków wymienionych w ust. 1 bądź gdy mogłaby spowodować dokonanie czynów karalnych, wszczęcie postępowania cywilnego wobec nadawcy lub przekroczyć powszechnie przyjęte normy dobrych obyczajów.
5. Zostaną wprowadzone procedury działania umożliwiające rozstrzygnięcie sporów powstałych z tytułu wykonywania prawa do odpowiedzi lub równoważnych środków na drodze sądowej.

ROZDZIAŁ VII

Przepisy końcowe

Artykuł 24

Niniejsza dyrektywa nie wpływa na prawa i obowiązki państw członkowskich wynikające z istniejących konwencji dotyczących łączności lub radiofonii i telewizji w dziedzinach nie podlegających koordynacji na mocy niniejszej dyrektywy.

Artykuł 25

1. Państwa członkowskie wprowadzą w życie ustawy, rozporządzenia i przepisy administracyjne konieczne do wdrożenia niniejszej dyrektywy nie później niż do 3 października 1991 r. i niezwłocznie powiadomią o tym Komisję.

2. Państwa członkowskie prześlą Komisji teksty podstawowych przepisów prawa krajowego przyjętych w obszarze objętym niniejszą dyrektywą.

Artykuł 26

Nie później niż pod koniec pięcioletniego okresu jaki upłynie od daty przyjęcia niniejszej dyrektywy oraz po upływie kolejnych dwóch lat Komisja będzie przedłożyła Parlamentowi Europejskiemu, Radzie oraz Komitetowi Ekonomiczno-Społecznemu sprawozdanie z wdrożenia niniejszej dyrektywy oraz, jeśli to niezbędne, przedstawi dodatkowe projekty mające na celu dostosowanie przepisów dyrektywy do zmian zachodzących w dziedzinie nadawania programów telewizyjnych.

Artykuł 27

Niniejsza dyrektywa skierowana jest do państw członkowskich.

Sporządzono w Luksemburgu, dnia 3 października 1989 r.

W imieniu Rady
R.DUMAS
Przewodniczący